

בין מים לשמים

היה רבי מאיר אומר מה נשתנה תכלת מכל מני צבעונין?
מפני שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע,
ורקיע דומה לכיסא הכבוד שנאמר שמות כד, י'
ויראו את א-לקי ישראל ותחת רגליו
כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר
וכתיב יחזקאל א, כ"ו "כמראה אבן ספיר דמות כיסא": גמרא סוטה דף י"ז א.

הים הוא התגלמות האינסוף וחוסר הודאות

אבל גם אתגר סיכוי והזדמנות

אתה יותר אמיץ ממה שאתה מאמין, יותר חזק ממה שאתה נראה
ויותר חכם ממה שאתה חושב - כריסטופר רובין - פו הדב

במקום הקדמה:

מכירים אותי בש-13 בכינוי יושע. נולדתי בקיבוץ יגור ב - ג' כסלו תש"ח 16/11/1947. גדלתי במושב משמר איילון, ברמלה, בירושלים ובתל אביב. התגייסתי לצ.ה.ל ב 15/11/1965, וסיימתי את שירותי בצה.ל בדרגת אל"מ ב 15/11/2015 (כ 22.5 שנים בסדיר, והשאר בשירות מילואים אינטנסיבי). שירתתי ב"גולני" ולאחר מכן בחמ"ן. הייתה לי הזכות משך שנים רבות לפעילות משותפת עם ש-13 במתארי פעילות שונים. פעילותי עם ש-13 הייתה חלק מתפקידי, ובדומה לכך פעלתי גם עם יחידות לוחמות אחרות, וכן עסקתי בפעילויות ייעודיות אחרות ביחידתי.

להלן תיאור חלק מפעילויות שנטלתי בהן חלק, כפי שאני זוכר כיום, מנקודת ראותי אז.

מבצעים בירדן:

הניצחון המזהיר במלחמת ששת הימים לא הותיר את הערבים אדישים, וזמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים, החלה מלחמת ההתשה.

מלחמת ההתשה בבקעת הירדן התרחשה בשנים 1967–1970 לאורך גבול ישראל-ירדן, במקביל למלחמת ההתשה שניהלו ישראל ומצרים סביב תעלת סואץ.

במלחמה זו התעמתה ישראל מול ארגוני הטרור הפלסטינים ומול ממלכת ירדן. ארגוני הטרור הפלסטיניים, שנדחקו על ידי פעולות מערכת הביטחון הישראלית משטחי הגדה המערבית של הירדן אל שטחי הגדה המזרחית ממלכת ירדן.

בתקופה זו שירתתי בחטיבת גולני מתפקיד מ"מ ועד תפקיד מ"פ.

לאחר תקריות אש כבדות בגזרה, הוחלט להעביר את הלחימה לצד השני של הגבול.

את החדירה הראשונה בעמק הירדן, ביצעתי בחורף 1968, שמשתי אז

כמ"מ טירונים בבא"ח גולני, ויצאנו לחדירה צוות של 6 קצינים + לוחם מ ש 13, ומפעיל אמצעי לראיית לילה מסיירת "אגוז".

משימתנו הייתה לטמון מוקשים נגד אדם בצד הירדני, על ציר חדירה של המחבלים. יצאנו בבגדי דקרון, נעלי התעמלות, תמ"ק עוזי עם מחסנית צולבת, ורימון בכיס. היינו שקטים קלים וניידים.

צוותים כאלה תפקדו טוב מאד בהיתקלויות כל עוד לא היו נפגעים. ברגע שהיו נפגעים, צוות כזה התקשה בחילוץ, וכן בניהול קרב ארוך יותר מהמתוכנן. על רקע זה פותח תו"ל שלם וכן פק"ל שקבע מה גודל הכוח במבצעים מעין אלה.

ליל הסדר ב"גאון הירדן":

בשבוע שלפני פסח תשכ"ח (1968) השתתפתי בחדירה אחת לפחות בצוות החודר, ובלי ליל הסדר הייתי מתוכנן להשתתף בצוות החילוץ של המבצע החודר. תפקיד צוות החילוץ היה הגיע לירדן, עם 2 לוחמי ש 13 ועם סירת הגומי המתנפחת (כשהיא מקופלת). בנוסף על הפק"ל האישי שלי, לקחתי אתי מנת סדר של הרבנות הצבאית שחולקה לחיילים. עם רדת החשיכה התחלנו בתנועה. הגענו לנקודה החציה. יחד אתי הלכו (לוחם בשם תמיר מקבוץ תל יוסף, ולוחם המכונה "פרוספר" מקיבוץ מעוז חיים).

ניפחנו את הסירה באמצעות 2 משאבות רגל, ובינתיים "פרוספר" יחד עם החוד ירדו למים, "פרוספר" איתר נקודת מעבר, בדק את הזרם התחבר לחבל, ירד למים, שחה לצד השני, עגן את החבל בצד השני, בינתיים הסירה הייתה מוכנה, חיברנו אותה בטבעת לחרטום ומתחנו חבל משיכה לכל צד.

העברנו את הכוח החודר לצד השני, העלנו את הסירה לצד שלנו וכוח החילוץ הסתתר בחוליות בין השיחים. תמיר ואני הסתרנו את הסירה בין השיחים, והסתתרנו לידה. בינתיים עלה הירח במילואו ובהדרו (ט"ו ניסן) פתחתי את מנת ליל הסדר ואת ההגדה, וקראתי את ההגדה לאור הירח. לאחר שסיימנו את הסדר, הכוח החודר הודיע שהוא בדרך אלינו, ירדנו עם הסירה לגדת הנחל, ולאחר

שזיהינו אותו מולנו הורדנו את הסירה למים, והעלינו חזרה את הכוח. בתקופת מלחמת ההתשה ביצעתי כלוחם וכמפקד עשרות מבצעים חוצי גבול ומים בגזרה הירדנית. מאחר והייתי ררנטיס"ט "צלף", שלטתי בנושא חבלה. וכן שלטתי במא"ג, ובנוסף על כך התמחיתי בנושא צליחת מכשולי מים, מפקדי מבצעים העדיפו שאהיה בחוד, ועשיתי זאת ברצון רב. לכל מבצע כזה צוותו 2 לוחמי ש-13, אחד לכוח החוצה ואחד לחילוץ.

אחד המבצעים היה חדירת לילה ויום מתחת לאזור כפר רופין. חצינו את המים והתמקמנו בתוך מטע בננות, כשאנו מכוסים ברשתות הסוואה אישיות ומעליהן עלי בננות. מפקד הכוח היה יואל קאופמן, לפנות בוקר הוא שאל אותי אם אני מוכן לזחול קדימה אל פינת המטע ולשכב שם כצופה ומתריע קדמי, לא הייתה לי עם זה כל בעיה, ההסתתרות לבד בשטח נתנה לי תמריץ נוסף, והרגשתי עם זה מצוין. בתקופה זאת פעלתי יחד עם ידידי יערי, ישראל אסף, חיים ביגלר, גיל חי, (הכרתי אותם עוד בקורס מכי"ם בג'וערה אנשי ש-13, והיו שם כמחלקה נפרדת). בשנים 69-72 למדתי באוניברסיטה העברית בירושלים, עבדתי במשטרת ישראל, כשוטר מן מניין במשרה מלאה, בשעות הלילה.

אמנם כשוטר מן המניין הייתי פטור משירות מילואים, אך לאור העובדה שצ.ה.ל. היה במלחמת ההתשה, ובמחסור בקציני חי"ר, ביקשתי וקבלתי רשות להתנדב לשירות מילואים, ובחופשות הקיץ יצאתי לתקופות מילואים של 52 יום כל אחת לפקד על מעוז בתעלת סואץ.

בשנת 1972 לאחר סיום לימודי באוניברסיטה העברית עברתי לחמ"ן. במסגרת תפקידי יצאתי לפעילות מבצעית חוצת גבול, עם כוחות שונים, במערך הלוחם של צה"ל, בתדירות של 2-4 מבצעים לשבוע. פעילות זו יצרה אצלי כשירות מבצעית מתמדת (בדרך כלל הצטרפתי למבצעים בשלב התרגולים המקדימים), ופתחה אצלי יכולת להשתלב במסגרות לוחמות שונות.

בהתראה מינימלית. אחרי מלחמת יום הכיפורים, התפתחה מערכת של פעילות מבצעית משותפת עם ש 13.

סומכים על הנס או לא?

"... עם היות השם ברוך הוא משגיח בפרטי בני אדם ויודע כל מעשיהם, וכל אשר אף על פי כן צריך האדם לשמר עצמו מן המקרים הנהוגים בעולם, כי הא-ל ברא עולמו ובנאו על יסודות עמודי הטבע..."

ועל כן תצוונו התורה, לשמר משכנותינו ומקומותינו, לבל יקרנו מות בפשעותנו, ולא נסכן נפשותנו על הנס. ואמר רבותינו ז"ל, שכל הסומך על הנס אין עושין לו נס...

כי גם בהילחם ישראל מלחמת מצוה על פי השם, היו עורכין מלחמתן, ועושין כל עניינם, כאילו יסמכו בדרכי הטבע לגמרי, וכן ראוי לעשות." ספר החינוך מצווה תקמו. עשיית מעקה לגג¹

מבצע "ראשדיה-ראס אל עין" כ"ח תמוז תשל"ה 6/7.07.1975

"היה יושב בספינה או בקרון או באסדה יכוון את לבו כנגד בית קודשי הקדשים" מסכת ברכות פרק ד משנה ו

תנו רבנן: האב חייב בבנו למולו לפדותו וללמדו תורה ולהשיאו אישה וללמדו אומנות. ויש אומרים אף להשיטו במים. מסכת קידושין דף כט א

מוקדש לאבי מורי אברהם אבני ז"ל שלימדני שחיה

רקע כללי:

שבוע קשה עבר על עם ישראל בחודש תמוז תשל"ה. שני מטעני תופת שהתפוצצו בירושלים, ירי מטלרי"ם על הצפון ועוד כהנה וכהנה.

¹ ספר החינוך מתאר את כל תרי"ג (613) המצוות שמופיעות בתורה על פי מניינו של המחבר. הספר נכתב בתקופת הראשונים בשלהי המאה ה-13. הספר חובר ע"י רבי אהרן הלוי מברצלונה, ויש החולקים על זיהוי זה. ספר זה על פירושו, מקובל על כל חוגי האורתודוקסיה היהודית.

אשתי ואני נישאנו מספר חדשים לפני כן והנחנו את היסודות לבניין ביתנו על בסיס התורה והמצווה, האמונה והאהבה.

אשתי עבדה כאחות בבית חולים ואני כקצין בצבא קבע, לעיתים היא במשמרת לעיתים אני. באותה תקופה עדיין לא היו טלפונים סלולריים, וגם מכשירי "ביפר" (מקלט אלחוטי פסיבי לקבלת מסרונים כתובים) היו במשורה.

כשהגעתי הביתה וראיתי כוס קפה מהביל על השולחן, זה היה סימן שאשתי קבלה הודעה טלפונית מהיחידה, שעלי לחזור מיד ליחידה או לנסוע למקום זה או אחר, שתיתי את הקפה, ויצאתי לדרך. זה קרה פעמים רבות.

שבועיים לפני המאורעות שאני מציג כאן, הייתי בתרגיל גיסי במדבר סיני, תרגיל שהסתיים בצום י"ז בתמוז, טרם עלות השחר שתיתי מהמימיה שלי, וזו הייתה ה"ארוחה המפסקת" שלי.

כל היום צמתי, וכשהגעתי הביתה כבר רעייתי הכינה לי פרוסות אבטיח צוננות לשבירת הצום.

זה היה בדיוק מה שהייתי זקוק לו, ובכל נגיסה הודיתי לה, והודיתי לה' יתברך שזכיתי לאשה "צופיה הליכות ביתה"² ומכוונת אל לב בעלה. בימים הבאים עסקתי בהדרכה, ותכננו שבת שקטה בבית, מה עוד שרעייתי חשה שלא בטוב.

נוהל קרב:

ביום שישי 4 יולי 1975 בישיבת "סגירה" של השבוע, שאל אותי מפקד הבסיס בו שירתתי, האם אני יודע לשחות, עניתי בחיוב, השאלה הבאה הייתה האם אני מוכן להצטרף למבצע ים - חוף – ים של ש-13 בלבנון. עניתי ללא היסוס בחיוב. אם כך תתכונן ל"הקפצה" במהלך סוף השבוע.

יצאתי לחוף הים לשחייה, ובצאתי הביתה לקחתי במכונית צ'מידאן כוננות מלא.

² אשת חיל משלי ל"א

הגעתי הביתה, ועל השולחן המתין לי כוס קפה, הבנתי את הרמז. "בקשו מהיחידה שתתקשר מיד כשתגיע הביתה" אמרה לי אשתי.

התקשרתי ליחידה ואמרו לי להתייצב בחמ"ל ש-13. היה זה רגע לא קל, אשתי למרות שחשה שלא בטוב, קבלה את זה שאני יוצא ללא כל היסוס, וציידה אותי במזון ויין לשבת, הבנתי עד כמה זה קשה לה, וזה היה קשה לי.

כל מה שעשיתי לא הייתי יכול לעשות ללא תמיכתה המנטאלית של אשתי, אשר לא ידעה תמיד מה אני עושה, אך ידעה את היקף הסיכונים שאליהם אני חשוף.

עם ישראל חייב רבות לה, ולכל נשות אנשי הצבא וכוחות הביטחון.

בתקופה זו, היה לי ניסיון רב במבצעים מעבר לקווי האויב, היו שבועות שבהם בצעתי 2-4 מבצעים חוזרים בשבוע, היה לי גם ניסיון בצליחת מכשולי מים, ובנחיתה מסירות גומי ומנחתות, אך לא היה לי כל ניסיון קודם במבצעים עם - 13.

הדבר לא הפריע לי אלא אתגר אותי. במים תמיד הרגשתי טוב, ועל הקרקע היה לי ניסיון לחימה, "בְּטַח בַּה' נַעֲשֶׂה טוֹב שָׁכֵן אֶרֶץ וְרָעָה אֶמּוֹנָה" תהילים ל"ג.

התייצבתי בעתלית, הצמידו אלי לוחם ותיק, בשם איתן פלג, מקיבוץ בית השיטה (כיום מתגורר איתן ב"אורטל").

חתמתי על כל הציוד הנדרש, ארגנתי את הציוד למבצע בהדרכת איתן, ותוך כדי זה למדתי ככל האפשר על כל פריט. ירדנו לים לתרגולות הנדרשות, תוך כדי התרגולות שיפרנו צורה, ובגמר התרגולות, הלכנו לאכול ו"שברתי כיוון" לבית הכנסת.

בית הכנסת של השייטת היה באותה עת צריך קטן, אשר בקושי יכול להכיל מניין, אך מה שהרשים אותי היה פסוק רשום בגדול במזרח:

"כִּי תַעֲבֹר בַּמַּיִם - אֶתְּדָא אֲנִי, וּבִנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּדָּךְ, כִּי תֵלֵךְ בַּמּוֹ אֲשֶׁר לֹא תִכְנֹה, וְלֹהֲבָה לֹא תִבְעַר בָּךְ. כִּי אֲנִי ה' א-לקיך קדוש וְשִׁרְאֵל מוֹשִׁיעֶךָ" ישעיהו מ"ג ב'

מניין לא היה שם, אך את איתן גרוס ז"ל פגשתי שם. סג"מ (לימים סא"ל ד"ר) איתן גרוס ז"ל היה מהלוחמים הדתיים הראשונים שסיימו את מסלול הלוחם של ש-13.

[קדם לו אלוף דימ. זאב אלמוג שהיה הלוחם הדתי הראשון שסיים מסלול לוחם.
את איתן פגשתי לראשונה שנה לפני כן בחג השבועות אז הייתי בשייטת למבצע
מתוכנן, אשר התבטל דקות לפני כניסת החג ונשארו לחג בבסיס.

	ד"ר איתן גרוס ז"ל עתלית ערב חג השבועות תשל"ד 26.05.74 : אנחנו בעתלית בנוהל קרב לקראת מבצע, כמה דקות לפני כניסת החג המבצע מבוטל. הבסיס מתרוקן בבת אחת, החלטתי בנסיבות העניין להישאר בבסיס. אני ניגש לצריף בית הכנסת, חוץ ממני נמצא שם המשגיח כשרות, ועוד חייל אחד שמלבשו נראה שהוא חניך לקראת סוף מסלול, יושב ומעיין בספר. התפללנו ביחידות והתארגנו לחג. איתן נראה רזה, שדוף וקצת כפוף, לבוש בפליינג ז'קט אפילו בקיץ (כדי לא להצטנן ובכך להפסיד צלילות). אבל שלא נתבלבל, אדם חזק זריז, מבט, חודר וממוקד שקט מאד, אבל דיבורו שקט, חד ולקוני. איתן סיפר לי שהוא לקראת סוף מסלול,
סיפר לי על הקשיים שלו, על הלבטים שלו, התפללנו ולמדנו יחד, ובמוצאי החג חזרתי הביתה. שמתי לב שלאיתן אין בעיה חברתית כל שהיא עם הלוחמים החילוניים בשייטת. איתן גם סיפר לי שברצונו ללמוד רפואה, אך מכיוון שהוא כהן, מתעורר בעיה של טומאה למתים בעת הלימודים. באחת הפגישות שלנו מאוחר יותר, סיפר לי איתן שבירר עם הרב גורן זצ"ל את סוגיית הטומאה למתים ל כהנים הלומדים מקצועות רפואה ומצא פתרון. כ"ה תמוז תשל"ה 04/07/75 עתלית, נוהל קרב לקראת מבצע בלבנון. הבסיס כמרוקחה, בין פקודה, למסדר ביקורת, ולבין לתרגיל על מודל מצאתי זמן לגשת לצריף בית הכנסת, אני רואה שם דמות רזה מעל ספר, איתן. שמחים אחד לקראת השני. יורדים לים, מגיעים לסטי"ל יש קצת זמן הפלגה, אנחנו יושבים על הסיפון. לומדים את משנה ו במסכת ברכות פרק ד: "היה יושב בספינה בקרון או באסדה, יכוון לבו כלפי בית קדשי הקדשים". איתן מקשה קושיה ללב העניין, מתרצים אותה, ומתחיל התרגול על מודל. לפני היציאה אתן אומר לי זה ים גבוה צריך לנפח חגורה ולסגור פקקים היטב. שנים עוברות, מלחמת לבנון השנייה. 10/07/2006 אני יוצא להפלגה, המתמשכת ומתמשכת, אשתי נמצאת ליד חמותי המאושפזת בבית חולים הדסה במצב קשה ומסובך, דילמות רפואיות לא פשוטות, איננה יכולה לדבר אתי כי אנחנו בדממת אלחוט (מדובר אחרי הפגיעה באח"י "חנית"). אשתי פוגשת במקרה את איתן במחלקה, ובלי הרבה דיבורים מארגן את הדברים כמו שצריך. יום שישי 20/07/2006 בשעות לפני הצהרים אנחנו בקרבת הארץ, סוף סוף אני מצליח לדבר עם אשתי, אשר מעדכנת אותי לגבי מצב חמותי. אני אומר לאשתי שמה שלא יהיה אני מגיע לבית חולים. היכן אני שם את העצמות שלי אחרי הפלגה של 10 ימים? במשרד של איתן. כשהגעתי לשם כבר היה ערב, מה שהרשים אותי במשרד זו הספרייה התורנית שהייתה שם שלא הייתה מביישת אף רב ופוסק הלכה. איתן הביט בשקט על המטרה למרחק רב, התמקד במטרה, חתר לקראתה והשיג אותה, בנתיב התורה והמצווה האמונה והאהבה. תנצב"ה	

התפללנו, והלכנו במהירות לחדר אוכל, אכלנו זריז וחזרנו לנוהל קרב.

קבלנו פקודה ראשונית ממפקד הצוות, סגן ידידיה יערי (לימים אלוף-מפקד חיל הים).

את ידידיה הכרתי בקורס מכ"ם של גולני ב"ג'וערה". ידידיה בן קיבוץ מרחביה, שתקן, לוחם עז נפש. נפגשנו שוב באביב 1968, במלחמת ההתשה, בעמק הירדן, אז התלווה אלינו ידידיה

למבצע חודר מעבר לירדן בגזרת כפר רופין / מעוז חיים. ידידיה נפצע קשה בשנת 1969 במלחמת ההתשה בפשיטה, וחזר לשייטת לאחר החלמה של מספר שנים.

בשלב זה עדיין לא נאמר יעד הפשיטה אלא רק פורטו מאפייני היעד. עם סיום הפקודה יצאנו לתרגיל משולב כולל חבירה לסטי"ל, החפה ותרגול על מודל "יבש" ו"רטוב" (תרתי משמע). הציוד שלי כלל בנוסף על הציוד האישי גם תרמיל עם מטען חומר נפץ.

בתרגול באש שמתי לב שזוויות הביטחון שבין הרתק לחוליית הפריצה, מצומצמות יותר מאשר בגולני או בצנחנים, אך הדבר לא הפריע לי משתי סיבות:
א. בעת שירותי בגולני עדיין גם אנחנו עבדנו בזוויות ביטחון מכונסות.

ב. הירי של הרתק היה מדויק.

יותר מאוחר נאמר לנו שיעדי הפשיטה הנם: בניין במחנה פליטים "ראשדיה" ובניין במחנה פליטים "ראס אל עין". "ראשדיה" נמצאת מדרום לצור, ו"ראס אל עין" מדרום מזרח ל"ראשדיה".

מפקד הכוח המבצע : מש"ט 13, אל"מ גדי שפי ז"ל.

מפקד כוח הפושט על המבנה ב "ראשדיה" : סרן עמי איילון (לימים אלוף-מפקד חיל הים).

מפקד הכוח הפושט על המבנה ב"ראס אל עין" : סגן ידידיה יערי (לימים אלוף-מפקד חיל הים).

כוח נוסף היה כוח חסימה בפיקוד יהודה גושן – מפקד יחידת הצוללים ההגנתיים שבאותה עת הייתה ת"פ שייטת 13.

מה הצורך לחלל שבת להכנות למבצע ביום ראשון, הרי הלוחמים מאומנים והציוד מוכן תמיד?

תשובה: המוכנות של יחידה למבצע הנה מוכנות גנרית, אך המבצע הוא ביצוע נקודתי, ציוות כוחות "תפור" על פי המשימה, וצריך להתכונן למבצע כדי לבצע

הכול בדיוק ומהר. עד כמה שאפשר, אסור להשאיר דברים ליד המקרה, וצריך לתרגל את כל המקרים והתגובות (מקתג"ם) האפשריים.

במקביל התבצע נוהל קרב של הצנחנים, שאליהם חבר כשייט סג"מ איתן גרוס, ונפגשנו בסטי"ל בעת התרגול. בזמן הקצר למדנו יחד משנה במסכת ברכות שרלבנטית לענייננו:

"היה יושב בספינה או בקרון או באסדה יכוון את לבו כנגד בית קודשי הקדשים"

מסכת ברכות פרק ד משנה ו

נפרדנו לדרכינו איש למשימתו והמשכנו בהכנות למבצע בשבת, ובמוצאי שבת, כולל מסדרים, תרגולים על מודל ותחקירים. האימונים היו אינטנסיביים. כללו אימון באש וכן מקרים ותגובות.

בצהרי יום ראשון כ"ז תמוז תשל"ה, 6 יולי 1975 לאחר פקודה אחרונה יצאנו לדרך. חברנו בים לסטי"ל סער 4 אח"י "תרשיש".

באח"י "תרשיש":

עלינו על הסטי"ל לבושים בגדי דקרון בהירים והציוד בצ'מידנים. בעלותי על הסיפון, הקביל את פני רס"ר הסטי"ל-רס"ר יצחק בן צור שהיה ידוע בכינוי "סטרטר". הוא ראה אותי ואמר לי:

"רבה, מעך א-מישבירך" (רבי תעשה ברכת מי שבירך). ענית לו: לפני שנרד מים.

"סטרטר" עם לוחמי הסטיליים

ירדתי למגורי ירכתיים, הנחתי את הציוד שלי ועליתי לסיפון הקדמי, לחרטום, שם היה המקום הטוב ביותר מבחינת ניקיון האוויר, מכיוון שכאשר סטי"ל עומד במקום, הירכתיים מתרוממות, פתחי הפליטה של העשן עולים אל מעל לפני המים, והעשן עוטף את אזור הירכתיים.

התפללתי תפילת מנחה, שוחחתי עם יהודה גושן, מפקד יחידת הצוללים ההגנתיים, ועם רופא הכוח, ד"ר יהודה מלמד (לימים אל"מ מפקד מר"י), אשר היה באותה תקופה רופא השיטת, ויצא למבצעים כרופא לוחם. ד"ר יהודה מלמד היה האדם שמיזג בתוכו את כל הדרוש לכך: קצין לוחם, (שירת כמפק"צ בסיירת שקד), רופא קרבי מנוסה (במלחמת יום הכיפורים היה ד"ר מלמד אחד הרופאים ב"חצר" – אתר צליחת התעלה – שם היה בית חולים קדמי שטיפל בפצועים רבים), מדריך הצלילה מס' 1 בארץ, אוהב ארץ ישראל, אוהב אדם ואוהב חיים.

במהלך ההפלגה השתדלתי לשוחח עם כל אחד מאנשי הכוח אליו הייתי מצוות, כדי להכיר את האנשים ושמותיהם (לשפור השילוב בכוח המבצע).

דמדומי ערב, נשמע צלצול 30 דקות לפני ירידה למים. הסטיליים החלו להוריד את סירות הגומי למים, אנחנו במגורי ירכתיים לובשים חליפות צלילה ואפודי קרב ועורכים ביקורת ציוד.

עלינו לסיפון ואני רואה את רס"ר "סטרטר" עובר עם "קונטינר" קפה, כוסות ומצקת, ומחלק לכל לוחם כוס קפה אחרון לפני ירידה למים.

כשהוא מגיע אלי אני אומר לו "עכשיו" (התכוונתי למה שאמר לי בעלותי לספינה). הוא מסתכל עלי, מופתע לחלוטין, ואומר ככה? אז, בוא איתי.

עלינו לגשר הפיקוד והוא מסר לי את מיקרופון המד"צ (מערכת דיבור צוות). אמרתי את התפילה לפני יציאה לקרב. הייתה זו תפילה נרגשת מעומק הלב. סיפון הסטי"ל שהמה ככורות דבורים, נאלם דום, וכולם מקשיבים לתפילה.

"סטרטר" אמר לי: "עכשיו שאף אחד לא יפגע".

לא השבתי, גם כי אין הדבר מסור בידי, וגם כי מיהרתי לסירה אשר הייתה כבר במים. בדקתי בדיקה אחרונה את הציוד שעלי, בקשתי מלוחם שמאחורי לבדוק שהתרמיל עם מטען ה"גור" יושב טוב, ניפוח קל בחגורת ההצלה, וקפצתי לתוך הסירה. התחלנו להתקדם.

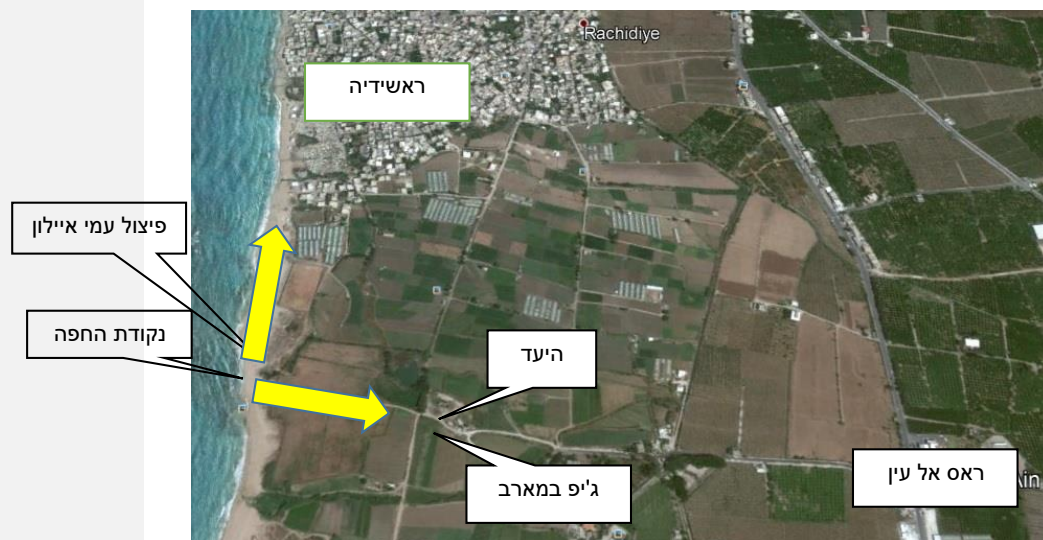
חושך, התפללתי בסירה תפילת מעריב, לגבי כיוון העמידה התבססתי על המשנה במסכת ברכותך פרק ד' משנה ו: "היה יושב בספינה, או בקרון או באסדה-יכוון ליבו כנגד בית קודש הקודשים".

אני מאמין באמונה שלמה שהכול מאת השם יתברך, אבל אנחנו צריכים מצד אחד להאמין ולהתפלל, ועלינו לעשות את הכול בצורה הכי מקצועית.

הישט ס"ג והחפה:

ההישט בסירות הגומי היה ארוך מכיוון שנקודת פריקת הסגי"ם למים הייתה במרחק כ 17 מיל ימי מהחוף. ירדנו למים התארגנו בסדר תנועה והתחלנו להתקדם.

במרחק כ 400 מ' מהחוף, צפינו על החוף. וראינו שבנקודת ההחפה שלנו, עומד ג'יפ עם מקלע דש"ק.

מה עושים? גדי שפי מחליט להמתין בסבלנות. היינו צריכים לשמור מיקום במים: לא להתקדם לחוף, ולא להיסחף צפונה מערבה או דרומה. פעולה כזו במים מחייבת קודם כל יכולת התמצאות מרחבית במים מצד המפקדים, ועבודת שרירים מאומצת מצד כולנו, מכיוון שאסור לפתח תנופה אלא לעבוד בצורה מבוקרת, ויחד עם זה גם לוודא שאיננו משנים מיקום. לאחר כשעה הג'יפ הסתלק, ופרצנו בהתקדמות מהירה לכיוון החוף. עלינו לחוף, התארגנו למצב יבשתי, ופתאום אנו רואים אורות רכב המתקדם לעברנו. התארגנו למארב חפוז נגד רכב, אך הרכב פנה צפונה. פצלנו כוחות: עמי איילון פנה צפונה לכיוון מחנה פליטים "ראשידיה", והכוח שלנו + חסימת גושן, מתקדמים מזרחה לכיוון מחנה פליטים "ראס אל עין".

הקרקע שהייתה חולית על שפת הים, התחלפה באדמה חקלאית חרושה כשהתרחקנו מהחוף. חלק מהציר הלכנו על אדמה חרושה וחלק מהציר הייתה דרך עפר רחבה שהייתה במספר במקומות בוצית עקב נזילות מים של הצנרת. הדבר לא הפריע לנו לשמור על משטר "שקט לילה".

הביצוע בראס אל עין:

על פי התכנית, החסימה נעה בסוף הכוח, לפני ההגעה ליעד הייתה אמורה להתפצל, ולהתמקם, ותחילת הביצוע הייתה מותנית בהתמקמות החסימה, שתפקידה לבודד את אזור הפעולה.

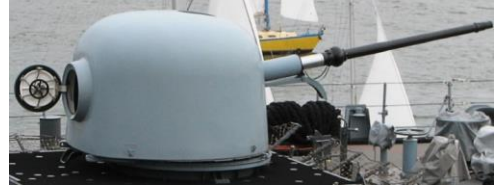
אנחנו מתקדמים לכיוון היעד, אני הייתי מאחורי החוד ליד מפקד הכוח, החסימה זה אך פוצלה אך טרם התמקמה, פתאום נדלקים לכיווננו האורות הגבוהים של הג'יפ, חלקנו מוארים וחשופים.

מפעיל ה R.P.G. של החסימה דילג ימינה בשבריר שניה, ירה את הפצצה למרכז הג'יפ, פיצוץ עז, וראינו 4 לפידי אש עפים מתוך הג'יפ. השלמנו מכת אש, ומהרגע הזה התעוררה הגזרה.

יצוין כי במהלך נוהל הקרב, התפלאתי על כך שכלי הנ"ט של החסימה היה RPG 2 ולא RPG 7, כשראיתי את הביצוע הבנתי את היתרון: ה RPG 2 הרבה יותר קל, ובנתוני הטווח הקצר, אפקטיבי מאד.

תגובתו של מפעיל ה ר.פי.ג'י. הייתה מצוינת, והצילה את חיינו ואת כל המבצע. הרתק פתח באש, הררנטיס"ט ירה פצצה לקומה השנייה של הבניין ורצנו לבניין, עמדתי ליד הדלת וקראתי לאנשים לצאת. איש לא יצא ואיש לא ענה. הורדתי את מטען ה"גור" מהגב, הוצאתי אותו מהתרמיל, מסרתי לחבלן שהפעיל אותו. התרחקנו מהבניין, שכבנו על הקרקע והבניין התפוצץ.

התחלנו בנסיגה לכיוון הים. בשלב זה הסטי"ל פתח באש מתותח החרטום שלו "אוטומלרה" 76, לכיוון עמדות מחבלים בחוף, ולמעשה יצר נתיב נסיגה "נקי". מדובר בתותח אוטומטי בקוטר 76.2 מ"מ (למעשה פגז טנק), היורה בקצב אש של 85-120 פגז לדקה, לטווח של עד 12 מיל ימי. הירי של התותח יצר למעשה חומת אש שהגנה עלינו בעת הנסיגה.

איור 1 תותח אוטומלר 76.2

מזווית נוספת:

ראיתי לנכון לצרף את דבריו של אל"מ מיל. ד"ר יהודה מלמד, רופא הכוח:
 ".. תיקון קטן לעניות זיכרוני, הפגיעה בג'יפ הייתה כשאנו כבר ביעד, והחברה של
 גושן שהיו בחסימה הם שפגעו בג'יפ. עובדה זו זכורה לי כי כשאנו כבר נסוגנו
 מהיעד לאחר לאחר הביצוע עברנו ליד הג'יפ הבוער והערתי לגושן שלא יעמדו ליד
 המדורה כי הם גלויים וימשיכו מהר לים.

הערת יושע: מהמקום שעמדתי, כפי שאני זוכר, סדר הדברים היה: פיצול חסימה -
 הדלקת פנסים של הג'יפ - ירי RPG של החסימה והשמדת הג'יפ - פתיחה באש
 של כל הכוחות.

המשך ציטוט "באשר לאירוע הטיפול של עמי בפצוע, אירוע זה זכור לי כאילו היה
 זה אתמול:

התכנון היה שמיד בהחפה נתפצל, עמי עם הכוח ל"ראשדיה" ואנו בפיקודו של דידי
 ל"ראס אל עין" ושעת הש' מתואמת להתחיל בשני היעדים באותו זמן. לאחר גמר
 הביצוע הנסיגה תוכננה לאותה נקודה בחוף ומשם לחבירה לסירות הגומי. (בעניין
 זה זכור לי שהערתי כי לא רצוי שנקודת היציאה לים לאחר ביצוע תהא זהה
 לנקודת הכניסה, זאת מניסיוני כקצין בסיירת "שקד").

לאחר הביצוע שהגענו לנקודת החבירה עם עמי בחוף, עמי עדין לא הגיע, כולנו
 מחכים בקו המים בשפיפה, זמן שנראה כנצח, ועמי לא מגיע. איני זוכר שימוש
 בקשר, לראיית הייתה דממת אלחוט, (אוכל לשאול את דידי) זכור לי שכרעתי ברך
 ליד דידי, והמצב היה די קריטי, מכיוון שכוחות המחבלים החלו לחפש אותנו ואני

זוכר צרורות מקלע, אמנם לא אפקטיביים לכיוון הים מעל לראשנו. ודידי עדין לא נתן את ההוראה להיכנס למים. אכן היו אלה דקות מתוחות.

ואז, באיחור די גדול מגיע עמי בשפיפה עם הכוח שלו, ונותן פקודה להיכנס כולם למים ולהתחיל לשחות לחבירה עם סירות הגומי, ולי הוא אומר, "יהודה הישאר איתי רגע", וכך, כשאנו במצב שפיפה בקו המים וכל שאר הכוח כבר החלו בשחייה לסירות, עמי מספר לי כי הוא התעכב כיוון שלאחר הביצוע ב"ראשדיה", תוך כדי הנסיגה, גילה נער ערבי פצוע בכתפו ובידו, ועמי עצר באמצע הנסיגה, כדי לחבש אותו ולכן התעכב, עמי תאר לי את הפציעה ושאל האם עשה זאת בסדר. חיבקתי אותו, קפצנו למים וידעתי שהוא יהיה לי חבר לחיים. "סוף ציטוט. הגענו לחוף, התפקדנו, עברנו למצב ים, נכנסנו למים וניתקנו מגע. עקב התעוררות הגזרה היינו צריכים לשחות מהר ורחוק יותר לסירות הגומי, ובאמצעותן חברנו לסטי"ל הרחק מהחוף.

מאחר וביום הקודם הגענו לסטי"ל באמצעות סירות גומי, לא לקחתי איתי סידור ותפילין, מחשש שיירטבו במים. אמרתי בעל פה קריאת שמע, וברכותיה, תפילת עמידה, וחזרנו לעתלית.

אחר שארגנתי את הציוד מבחינת שטיפה במים מתוקים, ניקוי ושימון, הנחתי תפילין ועמדתי להשלים את תפילתי מתוך תחושת הודיה על שזכיתי להשתתף במבצע, ועל זה שחזרנו מהמבצע בשלום ובלי פגע.

בערב שבת שאל אותי ראש הישיבה³: 'יהיה "הגומל"?'⁴ השבתי בחיוב. בשבת עלייתי לתורה ובירכתי ברכת הגומל - הברכה שתקנו חכמים למי שרוצה להודות על הצלתו. פרק ק"ז בספר תהילים מפרט את **אלה** שחייבים להודות לה' ובין השאר: יוֹרְדֵי הַיָּם, בָּאֲנִיּוֹת; עֹשֵׂי מְלָאכָה, בְּמִים רַבִּים. כִּד הִמָּה רָאוּ, מַעֲשֵׂי ה' וְנִפְלְאוֹתָיו, בְּמַצּוֹלָה.

³ באותה תקופה נהגתי להתפלל בשבתות בביתו של הרב צבי יהודה הכהן קוק ראש ישיבת מרכז הרב בירושלים.
⁴ ברכת הגומל הנה ברכה שמברך אדם שעבר מצב של סכנת חיים. מאחר וכפי שהזכרתי, שגרת פעילות חוצת גבול, נוצר מצב שכמעט בכל שבת הייתי צריך לברך ברכת הגומל

יום ב'

7.7.75

8:22

היום

מגזר

מגזר

מגזר

מגזר

העיתון הנפוץ ביותר במדינה • 7.7.75

מגזר

מגזר

מגזר

מגזר

מירדף ברחבי הגדה אחרי מניחי מקרר התופת בבירה

במסגרת ירושלים נותרו רק 4 חשודים * איפול מלא על מולך החקירה * הוספו קלמטרונ * חשודים * פועלים * מהגרה וממזרח ירושלים יצאו למקומות עבודתם

החשודים ירושלים נותרו רק 4 חשודים * איפול מלא על מולך החקירה * הוספו קלמטרונ * חשודים * פועלים * מהגרה וממזרח ירושלים יצאו למקומות עבודתם

כוחות צה"ל תקפו בפעולה משולבת הלילה מטרות של המחבלים באזור צור בלבנון

כוח פשיטה חיסל סיוך ממונע של המחבלים; הרס מספר מיבנים * ספינת חיל הים ומטוסי חיל האוויר וכן ארטילריה של צה"ל השתתפו בפעולה * נגרמו אבידות למחבלים * הכוח הישראלי חזר בשלום * ביירות מוסרת רק על הפגזות והפצצות

כוחות משולבים של צה"ל פעלו הלילה

כוחות לבנון ותקפו חמש מטרות של מחבלים בדרום לעיר צור ומצפונה. כוחות צה"ל פשטו על מיבנים של המחבלים. בי שילוב התקפות מן האוויר וחי ארטילרי. למחבלים נגרמו אבידות. כל חיילי צה"ל שהשתתפו בפעולה חזרו בשלום למבטם.

החל מלחיית המבצע הן במטוסי חיל האוויר וכן ארטילריה של צה"ל השתתפו בפעולה * נגרמו אבידות למחבלים * הכוח הישראלי חזר בשלום * ביירות מוסרת רק על הפגזות והפצצות

קטישות נורו לצפת: אין נפגעים ונזקים

אין נפגעים ונזקים

אין נפגעים ונזקים

אין נפגעים ונזקים

קטישות נורו לצפת: אין נפגעים ונזקים

אין נפגעים ונזקים

אין נפגעים ונזקים

אין נפגעים ונזקים

חזרה

דאש

עין

קטא

ישותיה

עזה

רש

אל

בירה

חזרה

דאש

עין

קטא

ישותיה

עזה

רש

אל

בירה

תובנות:

- הוצא אל הפועל מבצע מורכב בנוהל קרב מהיר של פחות מ 3 ימים.
- המבצע צפן בתוכו התפתחויות שחיבו שינויים בהתאם.
- תגובה מהירה של הלוחמים ובמיוחד מפעילי ה RPG הפכה סיכון להצלחה.
- התנהגות רגועה בעת נסיגה תחת אש.
- שמירה על ערכי צ.ה.ל. תוך הקפדה על בטחון כוחותינו.

תובנות אישיות:

למבצע זה יצאתי עם הכשרת פושט ימי שנמשכה יומיים בלבד. הייתה זו סייעתא דשמיא גדולה, אבל השתלבתי תוך כדי תנועה, ומבחינתי זה היה הישג אדיר, אך ברור היה לי שעלי להתמקצע בנושא.

בשולי הדברים:

כאשר יצאתי למבצע, היה בכך לכאורה הליכה אל הבלתי נודע, אבל הייתה לי ודאות פנימית ש"זהו זה".

17

אצל יהודה מלמד (אשר ליווה מבחינת בקרה רפואית את הכשרותי בצלילה),
ראיתי כרזה של שיר המיוחס לרודיארד קיפלינג (כיום אומרים שכתב את זה וולטר
וינטל) להלן ציטוט חלק מהשיר:

אם תחשוב כי הובסת, כבר הובסת
אם תחשוב "לא אעז", לא תעז
אם תרצה לנצח, אך תחשוב "לא יכול",
אז ודאי שתוכל להכריז על הפסד

בחיים, החזק והמהיר
לא תמיד מנצחים.
והכלל הוא שזה שבניצחון יזכה
הוא זה שבעצמו מאמין!

תרגום לעברית: [רם אזרח מזרחי](#)

השיר לא תם הוא רק מתחיל:

אחר מבצע זה התמדתי לשחות מספר פעמים בשבוע כדי לשמור על כשירות
שחייה. מנות הכשירות השבועית שלי היו בשלב זה : 3 פעמים בשבוע ריצה של
12 ק"מ, ו 3 פעמים בשבוע שחייה. האמור לעיל בכל עונות השנה.

בחורף 75 בעת שהייתי בקורס מפ"ם נערכה, עבור היחידה סדרת ים בש' 13.
ביקשתי את רשות מפקד הקורס, "יאא" יורם יאיר, להיעדר למשך שבוע מהקורס
לצורך ההשתלמות. "יאא" אמר לי שאם זה חשוב לי, אני יכול ללכת. הלכתי
להשתלמות שהתקיימה בעתלית בין התאריכים 14/12/75 עד 19/12/75.

היום הראשון להשתלמות היה יום צום י' בטבת. צמתי והתאמנתי, ולשחיית לילה
לקחתי אתי כריך, ועם צאת הכוכבים בתחילת השחייה סיימתי את הצום.

למדנו להרגיש את הים בשיא החורף, אך אני אהבתי את זה, אהבתי את הים,
אהבתי את הפשיטות, והדבר השתלב בצורך שהתעורר בשיטת 13.

לימים אמר על כך האלוף במיל" עמי איילון : "מצאנו את עצמנו במלחמה שעיקרה
בטרור, שכשאנו יורדים לחוף אנו חייבים משהו שידע לחקור אנשים כדי להפיק
מידע הדרוש לצורך ביצוע המבצעים. היינו צריכים בן אדם שמוכן ללמוד את
הטירוף שלנו, ללמוד את כל תהליכי הפשיטה הימית ולהשתלב אתנו במבצעים,
ולהביא לידי ביטוי את היכולות שלו מבחינת הכרת המגזר הערבי ושפתו".

ככל שעברתי הכשרות השתלבתי במתארים מבצעיים כאלה ואחרים, פיתחתי ושמרתי כשירות, והחזקתי כוננות לשם כך.

הערות עם [D1]

בנחל ארנון

כחודש ימים לאחר המבצע בראס אל עין יצאתי לסיור חוזר באזור נחל ארנון, שממזרח לים המלח. הסיור בוצע ע"י כוח מחטיבת הנח"ל. מפקד המבצע היה סא"ל ירושלמי. לסיור הצטרפו 2 לוחמי ש-13: רס"ל (לימים אל"מ) דני שחר, ורס"ל בנאי. התקופה הבאה הייתה רווייה בפעילות מבצעית והדרכתית.

תקופה זו התאפיינה ב 3 תהליכים עיקריים:

התגבשות תהליך השלום בין ישראל למצריים.
התפוררות מדינת לבנון.
פעילות מוגברת של ארגוני הפח"ע הפלסטינאים

בין מים לשמים:

באחד מימי חדש אלול שנת תשל"ז (1977) בשובי למטולה ממבצע חודר, קיבלתי הוראה להתייצב מיד בחמ"ל בסיס חה"י בחיפה. כשהגעתי אמר לי קמ"ן הבסיס שעלי לחבור לספינת "דבור" המפליגה לסיור בחופי לבנון, ולתחקר דייגים או חשודים אחרים שנעצור בעת ההפלגה.

מול ראש הנקרה פגשנו את הדבור החוזר, נצמדנו דופן לדופן קבלנו עדכונים והמשכנו צפונה.

דבור 881 שהשתתף בפעילות אבטחה ותפיסת סירות מחבלים רבות	מהירות 29 - 21 קשר (ממוצעת)
	גודל הצוות 6 עד 9 איש
	חימוש 2 תותח 20 מ"מ
	2 מקלעי 12.7 מ"מ
	תותח ללא רתע 84 מ"מ פצצות עומק

החל מהפלגה זו, נכנסנו לפעילות הפלגות רצופה, לא אמרו לנו בדיוק מה מחפשים.

באחת ההפלגות, קבלתי הנחייה לברר האם הספינה "הרמס" עוגנת בנמל צור. במהלך ההפלגה יירטנו סירת דייג שיצאה מצור, ובתשאל הדייגים הסתבר שהספינה "הרמס" עוגנת בנמל צור. העברתי את הדיווח לגורמים הרלבנטיים.

עם רדת החשכה, חלף על פנינו סטי"ל, התקרב אלינו והודיע לנו ברמקול, לצאת מהגזרה להפוגה קצרה.

לאחר זמן מה חלף הסטי"ל בדרכ חזרה ואנחנו המשכנו בסיור. למחרת ה"הרמס" נחה לה על קרקעית הים, ומה שבלט מעל הים היו התרנים וכן גשר הפיקוד. ביום חמישי 29 ספט' 1977, לפני שבת חול המועד סוכות תשל"ח, קבלתי פקודה לצוות ולחבור איש יחידה לספינת "דבור" ולהחליף אותו בשבת באיש יחידה אחר. הייתי אמור לגייס שני אנשי מילואים, אחים מקיבוץ "מגן". אחד מהם היה אמור להתייצב ביום שישי ולנסוע לחיפה כדי לצאת להפלגה המסתיימת בשבת בצהרים, והשני להתייצב בשבת בבוקר, ולנסוע לחיפה כדי לצאת להפלגה המסתיימת ביום ראשון בצהרים. נראה היה לי שאני מרבה בכך חילול שבת. מאידך גיסא, לא היה לי לב לדרוש מאחד מהם להפליג ברציפות 48 שעות.

החלטתי שאני יוצא להפלגה רצופה של 48 שעות. תדרכתי את הקצין התורן בבסיס, הודעתי לחמ"ל היחידה, והתארגנתי ליציאה. תאמתי עם חיל הים שאני יוצא ביום שישי, ביום שבת, בעת המפגש בין ה"דבור" החוזר ל"דבור" הנכנס שני ה"דבורים" נצמדים דופן לדופן, ואני עובר ל"דבור" הנכנס.

התלבטתי בשאלה ההלכתית של מעבר מכלי שייט אחד למשנהו בשבת, ולכן ביום חמישי בערב יצרתי קשר עם רס"ן הרב שרמן שליט"א אשר שמש באותה עת כרב הצבאי של חטיבת ירושלים (תלמיד חכם מובהק, המכהן היום כחבר בבית הדין הרבני הגבוה), כדי ללמוד את כל ההלכות הנוגעות לעניין. נפגשנו בישיבת חברון, שם היה הרב בשמחת בית השואבה, לא אמרתי לו מה המשימה אלא אפיינתי את מרכיביה ההלכתיים, וניתחנו את גדרי ההלכה הנוגעים לעניין.

ביום שישי הפלגנו כמתוכנן, מפקד ה"דבור" היה קצין בשם טולדאנו אשר דאג לבקבוק יין לקידוש. בליל שבת ערכתי קידוש ב"דבור" בלב ים. למחרת בבקר יירטנו סירת דייג ותחקרתי את האנשים. חזרנו דרומה וכשחברנו ל"דבור" הנכנס, הודיעו לי שעלי לחזור לבסיס חיפה.

בבסיס חיפה חיכה לי על המזח קמ"ן הבסיס, ואמר לי, בחיור, שמפקד היחידה זועם על כך שיצאתי להפלגה כפולה, עלי להמתין עד מוצ"ש בבסיס, ועליו (על הקמ"ן) "לשמור עלי שלא אצא במקרה לפעילות מבצעית אחרת".

במוצאי שבת התקשרתי לאל"מ מ.ק. אשר נזף בי על כך שנטלתי על עצמי הפלגה כפולה. ושאל אותי איך בכלל אני מסוגל לבצע הפלגה כפולה כשכולם עושים רק הפלגת 24 שעות.

אמרתי לו שאין לי בעיה, אני מרגיש מצוין בים, ומקסימום, אם אני מתחיל להרגיש את הים, אני לוקח את ההגה של ה"דבור" ביד, ונהיגת הדבור משפרת לי את ההרגשה.

מ.ק. אמר לי: "יושע, אתה פרא אדם, אבל עדיף לי להחזיק סוס פרא שצריך לבלום אותו, מאשר לעסוק בדרבון סוסים עצלנים".

ככל שעבר הזמן, הסתבר שמחפשים חוליית מחבלים שאמורה להגיע דרך הים.

בתקופת ההפלגות, רכשתי גם מיומנות בהפעלת הגה ונהיגת "דבור", כך שיכולתי להצטרף למשמרות כהגאי תורן. הקפדתי לעשות זאת אך ורק בים פתוח, כשלידי

עומד מפקד אשר נותן לי את ה"קורס" (כיוון במעלות) ואני חוזר על פקודות, ושומר על הכיוון.

שבת קודש ופיקוח נפש:

בליל שבת כ"ה אדר א תשל"ח 04 מרץ 78 הוזעקנו לבסיס חיפה, לאחר שספינת "דבור" של חיל הים יירטה במהלך היום סירת דייגים ועליה מספר לבנונים לבושים בחליפות צלילה.

לילה לפני כן בוצעה פעולה מוגבלת בבסיס מחבלים בחוף "דאמור" שמדרום לבירות. בפעולה זו ירד לחוף צוות מש. 13 בפיקודו של (רס"ן – ולימים אל"מ) ישראל אסף. הצוות נתקל במחבל ופצע אותו, וסחב שתי סירות גומי מסוג "צלנג'ר" והביא אותן לבסיס חיפה.

ובחזרה לסד"ג: חקרנו את הלבנונים, הסתבר שאלה דייגים אשר עסקו בשליית ספוגים בצלילה באמצעות אספקת אוויר מהשטח ("נרגילה"), ובדייג באמצעות חומרי נפץ. אימתנו את הסיפור על בסיס הממצאים שבסד"ג:

קומפרסור וצינורות עם וסתים ("נרגילות"),

מטעני ג'לניט עטופים בנייר משומן

ספוגי ים

שעת פעילות הסד"ג ביום.

לאור ממצאים אלה המלצנו על שחרור הסירה וצוותה.

עם סיום הפעילות אמרתי ליעקב ז. כי אינני רואה סיבה לכך שאחזור למרחב, ואני מעדיף להישאר בחיפה עד צאת השבת. המפקד התורן בבסיס חיפה היה סא"ל מיק אלדר והוא אמר לי שישמח לארח אותי למשך השבת, וניהלנו שיחות ארוכות.

הכלל שהנחה אותי לכל אורך הדרך בצבא (על סמך התייעצות עם גדולי תורה: הרב אברהם שפירא זצ"ל, הרב צפניה דרורי שליט"א. הרב אברהם שרמן שליט"א והרב צבי טאו שליט"א) היה שבכל מקרה שקיים אפילו חשש של פיקוח נפש, עלי

להעדיף את השיקול הצבאי. ביצוע המשימה הנדרשת כדי למנוע נפגעים, הוא עצמו קיום השבת, ברור שתוך שימת לב לחילול שבת מינימאלי.

השיקול הקובע הנו המציאות שעמדה לנגד עיני במועד בו עמדה בפני הבעיה, ולא משנה אם אחר כך מסתבר, בדיעבד, שלא היה צורך של פיקוח נפש בפעולה זו או אחרת.

מעיד אני עלי שמים וארץ, שהשבת יקרה לי מיקר, אך לעולם לא מנעתי עצמי מלצאת למשימה בשבת, כל עוד היה בכך אפילו ספק כלשהו של פיקוח נפש, של יחיד או של רבים.

יחד עם זאת עמדה לנגד עיני הדרכתו של הרב יהושע צוקרמן זצ"ל, ולפיה גם אם היה היתר במה שעשיתי, עלי לעשות תשובה כדי שלא ייפרץ גדר בקדושת השבת.

רבות השבתות שבהם יצאתי למשימות שונות, ורבות השבתות שבהן "נתקעתי" מחוץ לבית בסיום המשימה, ואיני מצטער על כך. בבוא יומי לעמוד לפני בית דין של מעלה, עדיף לי לתת את הדין על טעות בהלכות שבת מאשר על טעות בהלכות פיקוח נפש.

במוצאי אותה שבת התקשרתי הביתה, אמרתי לאשתי שהכל בסדר, ושוחחתי עם בני יהודה נ"י. ראיתי שאחד הסמלים בבסיס מתבונן עלי בתשומת לב.

לאחר שסיימתי את השיחה, אמר לי הסמל: לא להאמין, ראיתי בך שני אנשים אתה בן אדם קשוח בעבודה, ואדם שונה לחלוטין, רך ועדין כשאתה מדבר עם הבית.

עניתי לו שיש לנו לימוד על כך במקורותינו: אחד מגיבורי דוד המלך היה עדינו העצני, אשר נקרא כך משום שהיה עדין בתורה וקשה כעץ במלחמה.

מבצע "שלכת" ד' סיון תשל"ח 8/9.06.1978:

אתה הוא עד שלא נברא העולם, אתה הוא משנברא העולם,
אתה הוא בעולם הזה, ואתה הוא לעולם הבא
:קדש את שמך בעולמך על עם מקדישי שמך,
ובישועתך מלכנו תתרום ותגביה קרבנו,
והושיענו בקרוב למען שמך,
ברוך המקדש שמו ברבים: מתוך סידור התפילה

רקע:

בשבת ר"ח אדר ב' תשל"ח 11.03.78, ביליתי בביתי. כשחזרתי מתפילת מעריב של מוצאי שבת, אמרה לי אשתי שהתקשרו מהיחידה וביקשו שאתקשר בדחיפות למפקד היחידה. התקשרתי והמפקד אמר לי שהיה פיגוע רצחני באזור ה"קאונטרי קלאב" בתל אביב ועלי להגיע לשם במהירות ולהתייצב בחפ"ק.

הגעתי למקום ולעיני התגלה מחזה מחריד של אוטובוס שרוף ועשן, גויות חרוכות שחלקן עדיין בער, וריח נוראי של בשר חרוך. היה זה פיגוע כביש החוף.

עשרות נהרגו ונפצעו בהתקפת מחבלים בכביש ת"א-חיפה

החוליה חדרה מהים ליד מעגן מיכאל תקפה רכב והשתלטה על שני אוטובוסים; ריכוזה הנוסעים באחד מהם ואילצה הנהג לנסוע לתל-אביב; נתקלו במחסום כוחות הבטחון מול "עיר המכוניות" ובחי לופי-האש התפרוץ האוטובוס ונשרף; סריקות באזור; אמצעי בטחון נמצאים בגוש דן ובשרון

השבת השחורה:
שאלות ומסקנות עם 5
החברים המועמדים לראשות
הממשלה

[illegible]

אוטובוס-הדמים אחרי שהתפוצץ

הר"ר רד"מ דר"ח יעקב

בעקבות פיגוע זה יזם צ.ה.ל את מבצע אבי חכמה" שלמים נקרא מבצע "ליטאני" שבו השתלט על דרום לבנון. בקיץ 78 הסיג צ.ה.ל את כוחותיו מדרום לבנון ואת החלל שהשאיר צ.ה.ל. תפסו בחלק מהמקומות המחבלים, ובחלק מהמקומות נוצרו מובלעות של מליציה פרו ישראלית בדרום לבנון, בפיקוד מיג'ור סעד חדאד.

יום ירושלים:

במוצ"ש 03 ביוני 1978 היינו בתרגיל משותף עם ש 13. אמנם תכננתי להשתתף בתפילה החגיגית בישיבה לכבוד יום ירושלים, אך עם צאת השבת נפרדתי לשלום מאשתי ומבני ונסעתי לתרגיל. היינו באזור נחל המערות ליד כרם מהר"ל, בתרגיל נטל חלק סא"ל מרק אלי מש-13. בשלב מסוים, קבלנו הודעה בקשר לעצור תרגיל ולחזור כל אחד לבסיסו.

נוהל קרב:

כשהגעתי לבסיס, הסתבר לי שהסיבה לביטול התרגיל הייתה כניסה לנוהל קרב לקראת מבצע מתוכנן בחוף לבנון אשר אמור להתבצע ע"י הצנחנים וש-13. חיכה לי מברק ולפיו עלי להצטוו למחרת לכוח של השייטת לצורך המבצע, וחברי ליחידה רס"ן (לימים אל"מ) אלימלך גרוסמן אמור להצטוו לכוח הצנחנים. הרמתי טלפון למרק ואמרתי לו שאנו נפגשים מחר בבוקר, ושאלתי אותו מה עדיף: רוס"ר "גליל" או רוס"ר "קלצ'ניקוב". מרק אמר לי שה"קלצ'ניקוב" עדיף. כשהגענו לעתלית, ראיתי שם את הרנו 4 התכולה של ד"ר אפרים סנה, שהיה אז רופא הקצח"ר. המשמעות הייתה: "They mean business". את ד"ר סנה הכרתי טוב ממבצעים ומקורס מפ"ים שעשינו יחד. ד"ר סנה לקח חלק בכל מבצע מהותי שבוצע ע"י כוחות הכפופים למקחצ"ר. היה רופא קרבי עתיר ניסיון, אמיץ וקר רוח, בעל חוש הומור, יושרה וחבר טוב. אמרתי לגרוסמן: אם הוא פה, כנראה שהולך להיות רציני (ראה להלן בדבריו של אבנר טלמון). האמת היא שלא תיארנו לעצמנו עד כמה. ד"ר סנה דרש שעל האח"י "מעוז" תהיה יכולת התערבות כירורגית של 8 נפגעים במקביל, והסתבר שהוא ידע למה.

יעד הפשיטה היה בסיס מחבלים מצפון ל"דהר אל בורג" כ 46 ק"מ מצפון לראש הנקרה. כיום "דהר אל בורג" הנו מרינה ציורית ליד מבצר צלבני עתיק ווילה, על צוק הצונח לים,

כללי :

בליל ד' סיון תשל"ח 8-9 ביוני 1978 בוצע בלבנון מבצע "שלכת" להשמדת בסיס היחידה הימית של הפת"ח באזור דהר אלבורג'. הבסיס שימש כבסיס אימונים למחבלים המיועדים לבצע פיגועים בדרך הים נגד מדינת ישראל. כלים ויחידות כוחותינו: סטי"לים, קומנדו ימי וצנחנים. אזור היעד ממוקם במרחק 46 ק"מ מגבול ישראל, אזור דאהר אל בורג'-

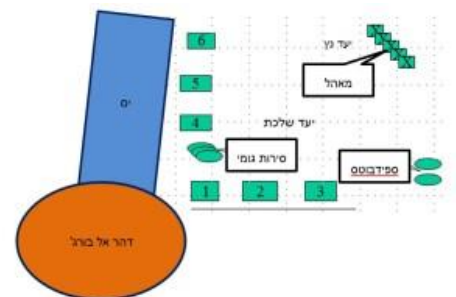

הפיקוד על המבצע:

מפקד המבצע : תא"ל אורי שמחוני קצין חי"ר וצנחנים ראשי (לימים אלוף)
מפקד המבצע בחוף : אל"מ אמנון ליפקין שחק ז"ל מח"ט 35 (לימים רב אלוף)
מפקד כוח בחוף : סא"ל יאיר רפאלי מג"ד 50 (לימים אל"מ מיל)
מפקד כוח בחוף : רס"ן משה יעלון מפקד פלס"ר 35 (לימים רב אלוף)
מפקד כוח בחוף : רס"ן יוסי טהר מפקד פלחה"ן 35 (נפל במבצע "צלצל" יולי 81)
מפקד החילוץ : רס"ן (לימים סא"ל מיל) אבנר טלמון מפקד פלנ"ט 35
מפקד כוח ש-13 : רס"ן (לימים סא"ל מיל) אלי מרק, מפל"ג אג"מ ש-13.
יעדים: התכנון היה לפשוט על 2 יעדים:

יעד "שלכת" - מספר בניינים לאורך החוף ובניצב לו.
 יעד "נץ" - מספר אהלים מצפון מזרח ליעד "שלכת", ליד מסילת הברזל.
 שתי סירות סער ("ספיד בוטס"), ממזרח ליעד "שלכת".
 כמו כן היו ממערב ליעד "שלכת" סג"ם (סירות גומי).

הקצאת המשימות:

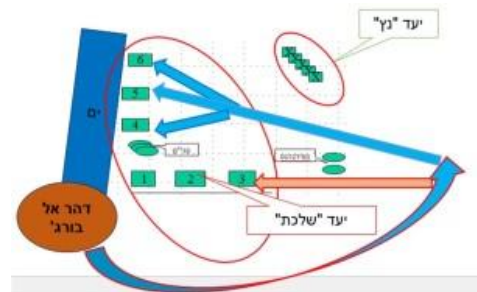

כוח שייטת 13: תפיסת החוף, קליטת כוח חט' 35, השמדת יעד "נץ", פינוי ימי של כוח חט' 35 וניתוק המגע.

כוח חטיבה 35 : השמדת יעד "שלכת".

לאחר תרגול של יומיים, בוטל יעד "נץ", ובמסגרת המלחמה על ה"צדק המבצעי", יעד "שלכת" חולק לשניים: על בניינים 1,2,3, וסירות הסער אמורים לפשוט הצנחנים (חצים אדומים) ועל הסג"ם ובניינים 4,5,6 תפשוט ש-13 (חצים כחולים). ביטול יעד "נץ" נבע מפיענוח תצ"א שהאוהלים רפויים, ומסקנה שהם נטושים.

תכנית הביצוע המצומצמת:

התאמנו יום נוסף על מתווה היעד החדש, ולאחר תחקיר יצאנו לביצוע. כוח הצנחנים הובל באח"י "מעוז" וכוח השייטת הובל באח"י "חרב".

"הקש בדלת" או "הקש בקיר"?

לאחר שינוי המשימה, ולאור העובדה שעמדו לפנינו מספר בניינים שהם בני 2 קומות ואולי יותר, התעוררה השאלה איך "לוקחים" בניין?

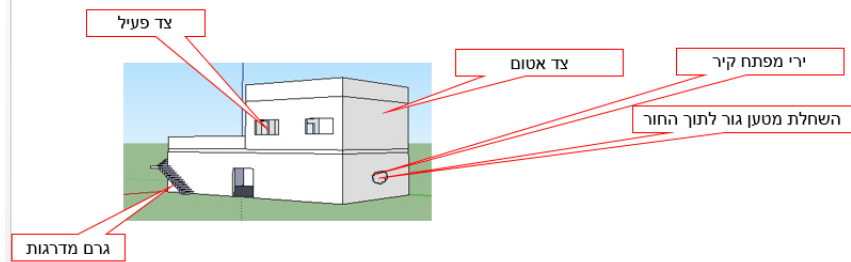
האם ניגשים לדלת וקוראים לאנשים לצאת? או נגשים לטהר כל בית באש חיה?

ומה עושים עם הקומה השניה? האם עולים במדרגות ומטהרים לפני הפיצוץ?

"רפול" שמע את הוויכוח ופסק: אין "הקש בדלת" יש "הקש בקיר":

ניגשים לבניין מכיוון של קיר ללא חלונות, יורים "מפתח קיר" אשר יוצר חור בקוטר של כ $\frac{1}{2}$ מ', ואז חוליה ניגשת בריצה לחור, משחילה מטען "גור", מפעילה אותו וחוברת לכוח, והבית הופך לדו ממדי.

טיפול בבית דו קומתי

בסטי"ל:

יצאנו בסגי"ם לסטי"ל, ראיתי את אלי מרק לוקח תחת בית שחיו את דגם ה"קלקר" והקרטון של היעד, עטוף בניילון כדי שלא יירטב וירדנו לסגי"ם.

בדרך ראיתי שמאחד ה"פנדרים" ("פנדר" – דופן גומי מנופחת) של הס"ג שלנו דולף אוויר. הראיתי זאת ללוחם צעיר ממפעילי הסג"ם בשם ע.ד. והוא תיקן את הבעיה במהירות תוך כדי תנועה.

הגענו לסטי"ל התארגנו במגורי הירכתיים ומרק קבע תדריך בשעה 16:00 אחרי שכולם יישנו טוב (זו הייתה הדרך הטובה ביותר להתרגל למצב הימי).

בשעה 16:00 התיישבנו לתדריך. דגם היעד היה מונח על השולחן, וכל אחד נדרש להציג מה הוא הולך לעשות בכל שלב, היכן ואיך בדיוק. בסיום התחקיר והתדריך אמר מרק: "תראו, אנחנו לא כל כך טובים בחי"ר כמו הצנחנים, לכן כל אחד צריך לשים לב ולזכור טוב מה הוא עושה בכל שלב, ובמקרה של שינויים בלתי צפויים, כל אחד צריך לזכור שהוא לבד, ובו תלוי הכול ועליו לעשות הכול כפי שסיכמנו גם אם אין מי שנותן פקודות."

אמירה זו הרשימה אותי במיוחד בצניעותו. מרק היה אחד הלוחמים המנוסים ביותר בש-13 ובצה"ל, עם רקורד פשיטות מרשים, ובכל זאת נותן את הקרדיט למקצוענות החי"ר לזולתו. בגמר התדריך עליתי לחרטום הסטי"ל, התפללתי תפלת מנחה ונהייתי מרוח הים וממראה התכלת העמוקה.

כתוב בגמרא במסכת מנחות דף מג עמוד ב': "תניא, היה ר' מאיר אומר: מה נשתנה תכלת מכל מיני הצבעים? מפני שתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע לכיסא הכבוד."

השמש שקעה, חושך ואפלה, הסטי"ל מוריד מהירות, רעם המנועים הופך לנהמה, התפללתי תפלת מעריב בכוונה רבה. נשמע בסטי"ל צלצול הפעמון המתריע על 30 ד' להורדת כלים למים. הסטי"ל עוצר, הסטילאי"ם מורידים את הסיירות למים, והלוחמים מתארגנים לירידה לכלים. לבשתי חליפת צלילה, נעלי גומי, טלפיים, אפוד קרב וערכנו בדיקת ציוד. לקחתי אתי 7 מחסניות קלצ'ניקוב: שתי מחסניות מחוברות בנשק, עוד 2 מחוברות באפוד ועוד 3 נפרדות באפוד, 2 רימוני רסס, רימון זרחן נפיץ ורימון עשן. על הגב לקחתי מטען "גור".

אחר שלבשתי את הציוד, עלייתי לגשר הפיקוד ביקשתי את המד"צ (מיקרופון דיבור צוות) ואמרתי את התפילה ליציאה לקרב.

כל הסטי"ל אשר המה לפני כן כנורת דבורים נדם באחת, והקשיב לתפילה. תפילה בשלב זה היא רגע של אמת, רגע של חשבון נפש, כוונה כנה ודבקות בשם. שמתי את מבטחי ב-ה' והתפללתי שיחונן אותי ברוב עוז ועצה, בינה וגבורה, כדי לעשות רצונו, ולקדש שמו ברבים.

הסירות במים, קפצנו לסירות. הקפיצה לסירת גומי (ס"ג) מחייבת לפעול לפי השכל ובניגוד לרגש. עקב הגלים, הסירה מתקרבת ונוגעת בסטי"ל ואחר כך מתרחקת. נטיית הלב היא לקפוץ לס"ג כשהוא צמוד לסטי"ל, אבל מי שיעשה כך מובטח לו שיפול למים, מכיוון שעד שיגיע לס"ג, הס"ג כבר התרחק, ואתה במים. צריך לקפוץ לס"ג כאשר הוא רחוק מדופן הסטי"ל ואז אתה נוחת בס"ג כשהוא התקרב.

מתחילים להתקדם לעבר החוף, מורידים מהירות, מורידים מצערות כדי לשמור על השקט. ניצלתי שלב זה כדי לחטוף תנומה על ה"פנדר" (הדופן המנופחת) של הס"ג לאחר ימי האימונים וההכנות למבצע.

על פי התכנון המקורי היינו אמורים לבצע החפה "רטובה", לתפוס ראש חוף, ולקלוט את הצנחנים האמורים להגיע בסגי"ם עד החוף (החפה "יבשה"). צפינו בתהליך הורדת הסירות של הצנחנים מאח"י "מעוז" וראינו שבעת הורדת הסגי"ם מהספינה לים, התפוצץ משהו באחד הסגי"ם.

הדבר גרם לעיכוב בהתקדמות ולכן קיצרנו טווח עם הסגי"ם לחוף וביצענו החפה כמעט "יבשה". הדבר חייב מקצועיות רבה מכיוון שנחתנו בפאה הדרומית של מבצר דהר אל בורג'.

הדבר נתן לנו הסתר מראייה כלפי היעד, אך חייב מעבר בין הריסות המבצר הצלבני שהיו מפוזרות בתוך המים, והיה צריך לדעת לתמרן נכון, ומרק עשה את זה כמו שצריך.

תנועה על החוף:

קלטנו את הצנחנים בחוף, מרק ביקש ממני להיכנס למים ולחבור אליהם ועשיתי זאת. המים היו רדודים, אך הגלים התנו בקרקעית החולית מרזבות, ומי שלא היה מודע לקיומן, היה עלול ליפול, השתדלתי לעזור לצנחנים בנושא זה, ומספר הנפילות במים היה מינימאלי (צריך להביא בחשבון שכל נפילה במים הרדודים משמעותה קנה תקוע בחול, ונשק תקול בקרב).

התארגנו לתנועה לתוך החוף במגמה לעקוף את מבצר דהר אל בורג' מדרום ואחר כך ממזרח ו"לקחת" את היעדים ממזרח מערבה במקביל ב-"ש" משותף.

במהלך התנועה הסתבר שמדובר בתנועה קשה, בטרסות גבוהות, בפרדס לימונים בעלי ענפים קוצניים. שמענו נפילה של לוחם עם נשקו, ואמנון ליפקין אומר: M16 אחד עם מעצור. שומעים נפילה נוספת של לוחם עם הנשק ואמנון אומר: עוד M16 עם מעצור. בשלב הזה עצרנו, אמנון ליפקין קרא למרק וקיים התייעצות.

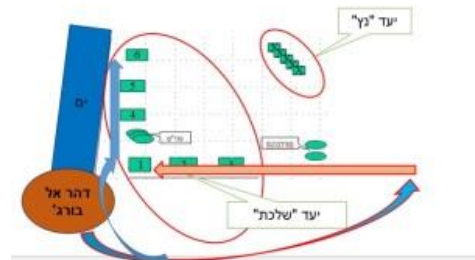
הבעיה הייתה שהכוח מסורבל, ועקב תנאי השטח הפריסה גדולה מדי. הוחלט לשנות תכנית, לפצל את הכוח ולעבוד בדרוג, כדי שלא יהיה סרבול בכוח.

ש-13 חוזרים מערבה לים, עוקפים את דהר אל בורג בחוף או בשחייה מהירה, וממתינים בחומה הצפונית של המבצר ליד פרצה שידענו עליה.

אמנון ממשיך עם הצנחנים מזרחה וצפונה, תנאי לפתיחה באש של אמנון, הודעה שלנו על מוכנות ליד הפרצה בחומה. ואז אמנון תוקף את הסירות והמבנים שלו במקביל, בעוד שאנו נכנסים לפעולה בדירוג.

ברגע שהבניין המערבי של אמנון מטוהר, אנחנו מתקדמים במהירות צפונה, חוברים בצעקות עם רס"ן יוסי טהר, מ"פ החה"ן (יוסי טהר נהרג שנתיים לאחר מכן במבצע "צלצל" בצומת "מסיליה" בגזרה המרכזית בלבנון).

יעדי "נץ" ו"שלכת" – תכנית לאחר שינוי בשטח

שינוי בתכנית

מקרא:

חץ אדום – צנחנים

חץ כחול – שייטת

חץ אדום כחול – תנועה משותפת צנחנים שייטת.

מרק תדרך את הכוח, פנינו מערבה, ועברנו את הדרך במהירות, ללא צורך להיכנס למים, הגענו לפרצה בחומה הצפונית של דהר אל בורג, ודיווחנו על מוכנות.

כוח הצנחנים התחיל לפעול, שמענו את הירי וקולות הנפץ וקבלנו אישור לנוע צפונה. חברנו בצעקות עם יוסי טהר, זיהינו את מצבור הסירות ופגענו בו באש נק"ל וברימון זרחן.

בעת הירי היה לינון, שהיה אתי בחוליה, מעצור בתמ"ק עוזי, עקב בעיה עם משתיק הקול שהיה מורכב על התמ"ק שלו. מרק נתן לו אום מצמודת קנה רזרבי שהחזיק אותו למקרים כאלה (למרק היה גם כן תמ"ק עם משתיק קול) וינון תיקן לעצמו את התקלה. כך שלמעשה בחוליה שלנו אני נתתי את עיקר נפח האש.

ממשיכים להתקדם ומזהים דמות רצה מימיננו. פקודת פתיחה באש, ירי לימין והדמות חוסלה. בשלב זה יש למרק מעצור בתמ"ק שנגרם עקב המשתיק קול שלו, ואין לו אום מצמודת הקנה.

מרק מודיע לי שאני צמוד אליו מרגע זה לחיפוי להמשך המבצע. בשלב זה החלפתי מחסנית, אף על פי שיריתי מספר צורות בלבד, כדי להתחיל את השלב הבא עם מחסנית מלאה.

להלן ציטוט מדבריו של מרק: "למעשה החלטתי שישוע ישמש מאותו רגע כסגני. ראיתי כי המבצע אינו מתנהל באופן "חלק". מופיעות "הפתעות" קטנות וגדולות. כדי להיות מוכן להתפתחויות נוספות, העדפתי את ישוע, שהכרתי כבעל ניסיון רב, קור רוח ותושייה מקצועית. ואכן זה הוכח בהמשך. בתחקור שהתקיים בשיטת לאחר מכן הצדיק מפקד השייטת שיקול זה של מרק".

מגיעים לבניין הראשון, בניין בטון ולבנים חד קומתי בצורת ר'. משמיטים רתק אני וינן מתקדמים לדלת הבניין אני מוציא רימון רסס, פותח את הדלת, שולף נצרה, משליך פנימה, הרימון מתפוצץ, צרור פנימה, פורצים לשני צדי הדלת, טיהור החדר, הורדתי את המטען גור, מסרתי אותו לינון אשר הפעיל את המטען. רצנו לעבר מחסה, הורדנו את הראשים והבניין התפוצץ.

ממשיכים להתקדם לעבר הבניין הבא ונשכבים במרחק כ 30 מ' מהבניין. מכת אש בתחמושת קלה, ופתאום שומעים קולות של נשים וילדים.

מרק אומר לי לקרוא להם, אני קורא להם לצאת, אף אחד לא יוצא. יש לנו בעיה, אם יורים RPG לבניין, בטוח שפוגעים בהם. מאידך גיסא, להמשיך בדו שיח צעקות זה מסוכן. מרק שאל אותי מה יהיה, אמרתי לו יהיה מה שהקדוש ברוך הוא רצה שיהיה והצבעתי לשמים.

אמרתי לו שאין מה לקרוא לאנשים מרחוק ועלינו לקצר טווח לבניין ולקרוא לאנשים לצאת כשאנו ליד הדלת.

מניסיון העבר, לצעוק בלילה מרחוק לעבר בניין זה לא אפקטיבי ואף מסוכן. שלש שנים לפני כן, בעת פשיטה על הכפר "שובא" של גדוד 202 (ראה לעיל פרק הפשיטה על "שובא" בספר המלא), כאשר אלימלך גרוסמן ז"ל (על פי הוראת אחד המפקדים) קרא מרחוק לאנשים בבניין לצאת, אחד המחבלים זרק רימון יד לעבר הכוח, פגע ב 9 לוחמים וכל המבצע השתבש.

הייתה לנו בעיה של זוויות אש: הבניין מצפון לנו, מוליכה אליו רצועת חוף צרה, מצד אחד ים ומספר מטרים לאחר מכן צמחיה. שמנו רתק של 2 מאג"ם.

בשלב הזה מרק החליף נשק עם אחד הלוחמים, ורצנו לבניין.

מרק רץ ראשון, אני אחריו, פתחנו זווית צרה מערבה יחסית לבניין כדי שאם יהיה צורך המאג"ם יחפו, ובמידת הצורך הים הוא עבורנו המקום הבטוח ביותר.

הגענו לבניין ממערב, וראינו שאנו כ 2 מ' נמוך ממפלס הכניסה.

עברנו לאורך הקיר, הגענו לפתח, פתחנו את הדלת, מרק זרק פנס פנימה ואני קראתי לאנשים לצאת, מרק ירה 2 כדורים לתקרה כדי להרתיע את האנשים.

הוצאנו מהבניין ילדים, נשים ו 2 מבוגרים. אף אחד מהם לא היה חמוש. בינתיים שאר הכוח כנס אלינו וסרק את הבניין ולא מצא ממצאים שליליים.

מפי האנשים למדתי שיש מחבלים באוהלים שליד מסילת הברזל. היה זה יעד "נץ" המוכר לנו.

זזנו הצידה ומרק שאל אותי אם אני זוכר את יעד "נץ", אמרתי לו שכן. מרק אמר לי שאני מרגע זה סגן מפקד הכוח, ומארגן את הכוח לתקיפת יעד "נץ".

לא הייתה לי כל בעיה בכך, מכיוון שהכרתי היטב את היעד מנוהל הקרב. ערכתי את הכוח, תדרכתי את האנשים בקצרה, על בסיס התכנית המקורית, ובמקביל מרק ביקש אישור מאמנון ליפקין לתקוף את היעד.

אמנון אמר שעקרונית מאושר, נארגן את הכוח ולאחר שנודיע לו על מוכנות, הוא יאשר תחילת תנועה ותקיפה. בשלב זה עדיין אנו שומעים ירי וקולות נפץ ספוראדיים מכיוונו של אמנון, ולאחר מכן שומעים פיצוץ חזק במיוחד. אחר מספר דקות, היינו מוכנים, הודענו לאמנון על מוכנות אבל

שינוי משימה:

אמנון אמר לנו: "עצור עצור, תחברו אלי דחוף לבניין שעל החוף, יש בעיה". הגענו תוך דקות לחוף ואמנון אמר לנו שאחד הבניינים התפוצץ באופן בלתי יזום וקורס,

יש לו 9 פצועים וכן 2 הרוגים הקבורים מתחת להריסות הבניין, ועלינו לארגן ראש חוף לפינוי נפגעים.

מרק אמר לי להכין מנחת להנחתת מסוק לצורך פינוי הפצועים. היינו ברצועת חוף צרה עם שיחים, וכן גדרות בניויות לבנים ממזרח, וים ממערב. איתרתי מקום שאפשר לא רק נחיתה, אלא גם המראה. סימנתי מנחת עם פנסי הצלילה (היינו צריכים לנתק את הפנסים מהאפודים ולהוריד את הפילטרים) של 4 לוחמים ועם פנס נוסף סימנתי למסוק שנחת.

הפצועים החלו להגיע, העמסנו אותם על המסוק אשר המריא מיד. יצוין כי המסוק עשה את הבלתי אפשרי מבחינת נחיתה והמראה ברצועת החוף הצרה.

פגשתי על החוף את גרוסמן שנפצע קל מכדור שחלף קרוב לצוואר והשאיר לו כווייה עמוקה. במהלך הפשיטה פעל אלימלך גרוסמן בצמוד לצוות מפלס"ר צנחנים בפיקודו של בוגי יעלון. גרוסמן, שהיה אדם מוצק וחזק אמר שמעולם לא תיאר לעצמו שישמש כחצובה. כשהגיע לבניין שהיה היעד שלהם, ראו שהבניין מוקף גדר אבן גבוהה. גרוסמן נצמד לקיר, הבזוקאי עלה לו על הכתפיים וירה. אחר כך המאגיסט עלה לו על הכתפיים ועמד עליו וירה, וכך גם שאר מפעילי הנשק, כל אחד בתורו.

השלמות –סא"ל מיל. אבנר טלמון:

להלן השלמות שכתב אבנר טלמון – מפקד פלנ"ט 35 ("עורב"), שהיה מפקד החילוץ של חט' 35: "בחלוקת כוחות ומשימות, נקבע כי בנוסף על החילוץ, פלנ"ט 35 ינהל את הורדת הסירות וצוות הלוחמים לסירות. מבצע לוגיסטי מסובך מבחינת מקום וזמן.

בעת התחקיר האחרון מול הרמטכ"ל בש 13, דרש ד"ר אפרים סנה 8 צוותי 10 (צוותי התערבות כירורגית) שיהיו על הספינות בים. הרמטכ"ל התנגד, ושאל את ד"ר סנה: השתגעת? אתה הולך ככה להשבית את כל מערך הכירורגיה האזרחי במרחב חיפה.

ד"ר סנה לא ויתר עד לנקודה שאיים להסיר את אחריותו מהמבצע.

הרמטכ"ל ויתר, ותכניתו של ד"ר סנה הוצאה אל הפועל במלואה, למזלם הגדול של כל הפצועים שפוננו לספינות ונותחו מיד, וכך ניצלו ממוות או נכות. כל שמונת צוותי הכירורגיה פעלו!

בשבילי זה היה שיעור נוסף בתובנה שאם אני חושב משהו כנכון עלי לעמוד עליו עד הסוף.

יפתח עין וניר זהבי, היו שני המ"פים, אשר נהרגו בפעולה, עוד בטרם הבניין קרס עליהם.

עם תחילת הביצוע בחוף, החילוץ כולו הורד לסג"ים (סירות הגומי) בפיקודו של אילן אגוזי, כדי לחסוך זמן למקרה של צורך בהתערבות.

אחרי קריסת הבניין ביעד, אמנון ליפקין ניהל את פינוי הריסות הבניין מעל האנשים שנלכדו. רפאלי, מג"ד 50 תוך שהוא לכוד, זעק "תביאו את טלמון". שמעתי את הצעקות שלו מהים חזק וברור. ביקשתי רשות כמה פעמים לעלות לחוף לחלץ אותם, תוך הבנה שהזמן נגדנו ורוב הסיכויים שיתחיל חילוץ תחת אש.

היינו עם החילוץ בים כמה עשרות מטר מהחוף. "רפול", הרמטכ"ל, עלה על הקשר, והורה לי לא לזוז ממקומי ביקש שנהייה ערניים לתגבור מחבלים מצפון ומזרח.

אחרי דקות ארוכות כנצח כשמלאכת הפינוי של אמנון והצוותים כמעט הסתיימה נתן לי הרמטכ"ל הוראה לעלות לחוף. אילן קידם את הסירות לחוף, פינונו את הפצועים והלוחמים והתפנינו במהירות לספינה. "סוף ציטוט של אבנר טלמון.

פינוי חזרה לים :

בשלב הזה עמדו בפנינו שתי חלופות: לרדת ל"דהר אל בורג" למפרצון המוסתר שבו נחתנו בתחילת הפשיטה, או לבצע את כל הפינוי מהמקום בו נמצאנו.

אמנון החליט, לאחר בדיקה של מרק, לבצע את הפינוי מהמקום בו אנו נמצאים. בשלב זה הורה לי מרק לקחת חלק מלוחמי השייטת ולהתארגן לחסימה, מכיוון שבשלב הזה הצנחנים בכניסה למים, ועסוקים בהתארגנות בסג"ים, מרק פיקד על הפינוי במים, והיה צריך לבצע חסימה שתאבטח את חוף הפינוי, נגד הפרעות אפשריות מכיוון החוף.

בעניין זה אמר מרק בכנס יחידה ב 22 בנובמ. 2017: "החלטתי למנות את יושע כמפקד החסימה, למרות שהיו לי 2 קצינים אחרים, מכיוון שבמצב שהתפתח, והירי מסביב, סמכתי על קור רוחו, ניסיונו, והמקצועיות שלו, ואמנם לאור מה שהתרחש בשטח, לא התבדיתי.

ברור שאחר כך אצלנו זה לא עבר בשקט, אבל אני המפקד בשטח ואני הייתי צריך להחליט." לקחתי את כוח החסימה לאזור הצמחייה שממזרח לחוף על מנת לחסום אפשרות שמישהו יפתיע אותנו.

הצנחנים חברו אלינו, הסג"ם התקרבו לחוף. פצועים פונו ראשונים, בכל ס"ג שמו אלונקה לרוחב, חובש וכו'. לאחר פינוי הפצועים, פונו שאר הצנחנים.

בחסימה קבלנו אש ספוראדית מכיוון "ברק א תל" כ 1,200 מ' צפונית מזרחית לנו. אמנם זה היה ירי במקלע דש"ק, פצצות תאורה וכן פצמרי"ם, אך הירי לא היה

מדויק ולא סיכן אותנו, ולכן אמרתי ללוחמים לא להתייחס לירי זה, כדי לא לחשוף את מקומנו, ולהתייחס אך ורק למקורות אש קרובים, ברורים ואפקטיביים בטווחים קרובים ביותר, וזה מה שעשינו.

אחרי שהצנחנים התפנו, הגיעו הסג"ם המיועדים לנו, קיפלתי את החסימה, אספנו את פנסי הצלילה, פקדתי את הכוח, ועזבנו את החוף, אני עזבתי בסירה האחרונה בדמדומי בוקר.

בדרך חברה אלינו "סנונית", ומפקד הסנונית העביר למרק הוראה לעבור ל"סנונית" כדי להגיע לתחקיר באח"י "מעוז". מרק עבר ל"סנונית", ואמר לי לדאוג לעליית יתר הכוח לאח"י "חרב". הגענו לסטי"ל, התארגנו לעלייה על הסטי"ל כולל הסג"ם.

את המשיכה למעלה עשו בעיקר הסטילאי"ם, ביצעתי לכוח התפקדות, פריקת כלים, הורדתי ציוד והחלפתי לבגדים יבשים, ועמדתי להתפלל תפילת שחרית, מתוך תחושת הודיה לה' על כך שזכיתי להשתתף במבצע זה, לעשות את המוטל עלי ולחזור בשלום.

חזרה לעתלית וכמובן שטיפת ציוד ושימון, החזרת תחמושת רטובה, ורק אז לרכב.

בשבת שלאחר מכן בירכתי ברכת הגומל, ושוב הודיתי לה' על כך שזכיתי להשתתף במבצע זה, לעשות את המוטל עלי ולחזור בשלום.

בפשיטה נהרגו סרן ניר זהבי וסרן יפתח עין, מגדוד 50 של חטיבת הצנחנים.

• יפתח עין

• ניר זהבי

סרן ניר זהבי וסרן יפתח עין הי"ד

היעד ההרוס למחרת הפשיטה

תמונת יעד "שלכת" מהעיתונות הלבנונית למחרת המבצע. הדמויות במקום הנן דמויות של נערים על פי הפרופורציות בין הנשק לדמויות, אלה נערי ה"אשבאל" גורי האריות – הגדנ"ע של הפת"ח.

ביום ראשון לאחר חג השבועות עלינו ל"כפר נפח" שבגולן לתחקיר קצח"ר.

תובנות:

מבצע "שלכת" היווה חוליה בשרשרת פעולות למניעת פח"ע דרך הים לישראל, והיה מבצע מורכב, שבוצע הרחק מהמדינה. במבצע באו לידי ביטוי:

היכולת לתקוף יעד רלבנטי של האויב.

היכולת להתארגן למבצע מורכב בזמן קצר.

שת"פ ON - LINE בין גורמים שונים, ללא שום תקלת תיאום.

היכולת לקבל החלטות בשטח.

דבקות במשימה.

חתירה למגע עם האויב.

הימנעות מפגיעה באזרחים למרות הסיכון הנלווה

דבקות בערכי צ.ה.ל.

תובנות אישיות:

ההשתתפות במבצע "שלכת" הייתה בשבילי זכות גדולה:

א. לעשות למען בטחון ישראל ולמנוע פיגוע נוסף ודגמת פיגוע כביש החוף.

ב. ללחום יחד עם הלוחמים מהטובים ביותר שיש לצה"ל.

במהלך המבצע מוניתי כמפקד כוח משנה של ש-13 וכסגן מפקד המבצע על פי מינוי בשטח (למרות שהייתי אדם מבחוץ). זה לא קורה כל יום, אבל צריך להיות מוכן לכך. בנסיבות שנוצרו בשטח, כשבנוסף על פינוי הכוח הלוחם, צריך לפנות גם 9 פצועים ו-2 הרוגים, חלקם בפיני מוסק, וחלקם בסג"ם, כוח הצנחנים בהיקף נפגעים שהיה לו, לא יכול להקצות חסימה, ומרבית כוח ש-13 עסוק בפינוי הצנחנים מהר ככל האפשר.

עם החוליה שעליה פיקדתי לצורך תקיפת יעד "נץ" (שבוטל בשטח), הנחתנו את המסוק, אבטחנו את ההנחתה, והפכנו לחסימה ואבטחת חוף הפינוי. כשקבלתי את הפיקוד זרמתי עם האתגרים, היו לי ביד החיילים הכי טובים, וכל מה שהייתי צריך זה למלא את המשימה ולהביא אותם בשלום הביתה. ואני מודה לה' שזכיתי לעשות זאת.

אחרית דבר:

ב 28.03.79 ירטה אח"י אילת אניית סוחר בשם "סטפני E", בבדיקת רישומי הספינה הסתבר שמדובר בספינה "גרדינה" אשר שינתה שמה לאחרונה. על הספינה היו 2 סירות גומי, אמל"ח רב, והעיקר - חוליית מחבלים שהייתה אמורה לבצע פיגוע נוסח פיגוע" כביש החוף. "חוליה זו שהתה בליל "שלכת" ביעד" נץ."

מבצע "נצר" מאי 1979

ועמך כלם צדיקים לעולם י'רשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר" (ישעיה ס' כא)

רקע כללי:

העניין הפוליטי המרכזי בשנת 1979 היה הסכם השלום עם מצריים שנחתם ב 26 מרץ 79. במקביל ובעקבות הסכם זה נכנס המזרח התיכון לתהליך שלום, תהליך אשר העמיד את הפלסטינאים בדילמות קוטביות.

בין השאר גרם התהליך לפילוג בחזית העממית לשחרור פלסטין בפיקוד אחמד ג'בריל, ונוצר ארגון חדש, "החזית לשחרור פלסטין בהנהגתו של "אבו עבאס".

בו בזמן, לבנון הייתה שקועה עמוק בתהליך כאוטי, והמדינה, הפסיקה לתפקד, הצבא הלבנוני התפלג לפי מפתח עדתי, והיחידים שעבדו במרץ היו קציני התשלומים של יחידות הצבא אשר דאגו לכך שכל אחד יקבל את משכורתו בזמן.

ב 22-באפריל 1979 נחתה בחוף נהריה חוליה בת ארבעה מחבלים מדרום לבנון. הארבעה השתייכו לארגון החזית לשחרור פלסטין בהנהגתו של "אבו עבאס".

בפיגוע נהרגו אב ו 2 בנות ממשפחת הרן וכן שוטר שנזעק למקום.

בראש החוליה עמד סמיר קונטאר (דרוזי בן 16.5) אשר ירה בדני הרן בגבו מטווח קצר והרגו לעיני בתו, ולאחר מכן רצח גם אותה כשרוצץ בנשקו את גולגולתה.

בדרכם לסירה על שפת הים נתפסו חיים סמיר קונטאר ואחמד אברץ. שני אנשי החוליה האחרים נהרגו. סמיר קונטאר עצמו ומחבל נוסף בשם חסין אל אברץ. נלכדו חיים ע"י כוחות צה"ל בעת מנוסתם חזרה לעבר סירת הגומי.

סמיר קונטאר הוחזר ללבנון ביולי 2008 במסגרת חילופי שבויים עם חזבאללה. בדצמבר 2018, 39 שנים לאחר הפיגוע בנהריה, חוסל סמיר אלקונטאר ע"י חיל האוויר, באזור דמשק לאחר שהיה פעיל באירגון חוליות טרור באזור הגבול ברמת הגולן ומטעם אירגון חזבאללה.

"מבצע נצר"

ליל כ' אייר תשל"ט 17/18 מאי 1979

לאחר פיגוע נהריה, היה לי ברור שהולכים לקראת מבצע ולכן כל יום ירדתי לים לשחות והגדלתי בהדרגה את מכסות הכשירות (לא יותר מדי, כדי שלא ייתפסו לי השרירים).

לאחר מספר ימים קיבלנו התראה על פשיטה צפויה, על יעדי פח"ע בסביבת "בקבוק" ו"עדלון" שבלבנון.

לאחר יום נוסף, קבלנו פקודת כוננות לביצוע פשיטה רחבת היקף באזור מחנה פליטים "בקבוק". פשיטה זו אמורה הייתה להתבצע ע"י כוח מחט' 35 וע"י כוח א מאחר והיה ברור כי החוף באזור הביצוע "שורץ" מארבים, המבצע נדחה כדי שהגזרה תירגע.

ביום ראשון 13.05.79 חצי מחיילי הבסיס, יחד עם המפקד יצאו לטיול "פרידה" מחצי האי סיני, למשך 4 ימים, כך שניהול הבסיס "נפל" עלי במלואו, השאלה מה יהיה אם בינתיים יופעל הנוהל קרב?

ביום רביעי אחה"צ אני מקבל מברק שעלי להגיע לש-13 לנוהל הקרב. מפקד הבסיס היה כבר בדרכו חזרה, סגרתי את קצוות האחריות ויצאתי לעתלית. בינתיים, על פי החלטת דרג ממונה, הכוח המבצע צומצם ל ש-13 בלבד, יעד "בקבוק" ירד מהפרק, ואושר רק היעד בצומת "אינצארייה". להלן מפת אזור המבצע. המרחק האווירי מקו ראש הנקרה כ 24 מיל ימי, כלאמר מחוץ לקשת הארטילרית של ישראל, ובכל מקרה צריך להסתדר לבד.

מראש הנקרה ל"עדלון"	אזור אנצאריה (איתור מקורב)
	

לימים בוצע באזור זה בליל 4-5/09/1997 מבצע "שירת הצפצפה" שהסתיים באסון השייטת.

הגעתי לעתלית, עקב קוצר לוח הזמנים, הציוד שלי היה כבר מוכן בסירה, יצאנו ישר לתרגול על מודל ימי ויבשתי. קבלתי תדריך ממפקד הכוח במהלך ההישט, וקדימה לאימונים. עשינו תרגול מלא כולל באש.

יעד מבצע "נצר" היה בניין תפוס ע"י מחבלים בצומת אינצאריה. מפקד המבצע בחוף היה סא"ל עוזי לבנת שהיה אז מפקד בית הספר של ש-13 (לימים אל"מ מפקד ש. 13). המפקד הבכיר בים היה הקצח"ר, אלוף מתן וילנאי, שסיים לא מכבר החלמה מניתוח.

למחרת בבוקר אחר תפילה וארוחת בוקר חפוזת, המשך התארגנות, תדריכים. הציוד שלי כלל רוס"ר גליל + מחסניות, אקדח FN + 2 מחסניות (לקח ממבצע "שלכת" למקרה של מעצור בנשק), 4 רימוני יד, 2 רסס אחד זרחן ואחד עשן, מכשיר קשר.

בצהרי יום חמישי עלינו על האח"י "מעוז", התארגנו במגורים. פגשתי שם את הקצח"ר מתן וילנאי, אז תת אלוף ולימים אלוף, יחד אתו היה סא"ל מנחם בנדק אותו הכרתי משרותי ב"גולני".

התפללתי תפילת מנחה, שוחחתי עם הלוחמים. חושך, תפילת מעריב עם האפוד עלי, עולה לגשר ואומר תפילה לפני יציאה לקרב במד"צ. יורד לסיפון, פוגש שם את ד"ר אפרים סנה. אין הרבה זמן לדיבורים, קופץ לסירה מתחילים להתקדם.

יורדים מהכלים מתארגנים לסדר תנועה ומתקדמים. חוף הנחיתה נקבע לחוף סלעי אשר לא מאפשר הגעת כלים לחוף, כדי לשמור על אלמנט ההפתעה, על בסיס היתרונות היחסיים ועל בסיס מיצוי היכולות המקצועיות של ש-13.

במרחק של כמה מאות מטרים מהחוף יורד לפתע מבול של גשם משך מספר דקות. כשאנו מתקרבים לחוף אני מריח במקום הריחות הרגילים של החוף, וריח של שחת רטובה. אנו רואים תנועת כלי רכב שעוצרים ונוסעים.

מגיעים לחוף, עוברים למוד יבשה, ומתחילים להתקדם. יש לנו למעלה מק"מ הליכה, חלק במטע בננות עם עלים יבשים, שהיינו מודאגים מהרעש שנעשה כשנחצה את המטע. כשהגענו למטע, העלים היו רטובים עד כדי כך שהלכנו כמו על צמר גפן.

מגיעים ליעד, משחילים את המטענים, המטענים מתפוצצים ואנחנו מתארגנים לנסיגה.

בעת הנסיגה, נורתה לעברנו אש כבדה אך לא מדויקת (ירי מקלעי ד.ש.ק. ירי ר.פי.גי. לקצה טווח כך שהפצצות התפוצצו מעלינו, ירי פצמר"י תאורה, וירי פצמר"ם למים).

שברנו ציר תנועה דרומה, כדי לא לחזור בדרך שבאנו, שינינו את נקודת הכניסה למים, לנקודה דרומית יותר (לא מול היעד שפוצצנו) וחברנו לכלים במרחק בטוח

מהחוף. עקב האש שניתכה עלינו היינו צריכים לעבור מרחק גדול יותר בשחייה, ומהר ככל האפשר.

בשלב מסוים מישהו שאל את עוזי לבנת איך יושע מסתדר עם השחייה, ועוזי ענה לו "אומבר אופן" (ביידיש – בלי עין הרע).

חברנו עם הכלים ומשם לכיוון ה"מעוז". פריקת כלים, ונכנסנו ל"מס" שם חיכה לנו "רפול". תחקור קצר, "רפול" היה מרוצה מאד מהביצוע.

החלפנו לבגדים יבשים, דימדומי בוקר, הוצאתי מהצימידאן טלית ותפילין ועליתי לסיפון העליון, ישבתי בין החבלים על אחד מצרורות החבלים, התעטפתי בטלית והתעטרתי בתפילין ועמדתי להתפלל בכוונה רבה ובתחושת הודיה לה' יתברך על כך שזכיתי להשתתף במבצע זה ולצאת בשלום. מבלי משים נזכרתי בפסוק:

חֲבָלִים גָּפְלוּ-לִי בְנֵעָמִים אֶף-נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלִי : תהלים פרק טז פסוק ו

פירוש : חבל הכוונה נחלה, אבל גם יסורים. אני מקבל בנעימות את חלקי על אף הקשיים שבכך, כי הנחלה שלי היא הכי טובה לי.

כשסיימתי את התפילה היינו כבר מול "סטלה מאריס"

סטלה מאריס – בין מים לשמים

קיפלתי טלית ותפילין ארזתי את הצידוד, חזרנו לעתלית, והכי חשוב, נשק ותחמושת
לאמבטיית מים מתוקים ואח"כ לאמבטיית סולר. בינתיים טלפון ליחידה להודיע
שהכל בסדר, טלפון לאשתי, ניגוב יבש לנשק ולאוטו והביתה (כניסת שבת 19:13).
בשבת בירכתי ברכת הגומל מתוך תחושת הודיה על כל הניסים שנעשו לנו, ומתוך
הודאה על שזכיתי להשתתף במבצע זה.

תובנות :

בוצע מבצע בנוהל קרב מהיר מבלי לפסוח על שום שלב.
הדבר היה אפשרי מבחינתי מכיוון שהכרתי היטב את השטח.
ביצוע מהיר ומדויק.
פיקוד רגוע של עוזי לבנת, וניתוק מגע זריז ומקצועי מבוסס על לימוד שטח
מדוקדק.

מבצע "מתח גבוה" א אייר תש"מ ליל 17-18 אפר' 80

"כי תעבור במים אתך אני, ובנהרות לא ישטפוך.
כי תלך באש, לא תכווה, ולהבה לא תבער בך."
(ישעיהו מ"ג)

"קדש את שמך על מקדישי שמך, וקדש את
שמך בעולמך, ובשועתך תרום ותגביה
קרננו למעלה, והושיענו בקרוב למען שמך."
(מתוך תפילת השחר)

הבהרה: האמור להלן נכתב על בסיס התרשמותי כמשתתף במבצע כפי שאני זוכר
כ 41 שנה לאחר הביצוע, על כל הכרוך בכך.

רקע אישי:

בשנים תש"מ (1980) תשמ"א (1981) הייתי בחופשת לימודים בישיבה גבוהה.
למדנו לימודי אמונה, הלכה, גמרא. לימוד בישיבה זה להיות במחיצת תלמידי
חכמים, להיות בחברת בני תורה הלומדים בישיבה.

זה לא רק לרדת לעומקה של סוגיית לימוד, זה גם לראות איך תלמיד חכם לומד
אותה סוגיה, ואיך מה שלמד הופך לחלק ממנו. כפי שהיה הרב צבי יהודה הכהן
קוק זצ"ל אומר: "התורה משפיעה עלינו, בתוכנו ומתוכנו".

והכי חשוב, הייתי עם המשפחה כל היום וכמעט כל הימים, למה לא כל הימים?
מכיוון שקראו לי מידי פעם מהיחידה לפעילויות כאלה ואחרות.

והכי הכי חשוב, באנו לישיבה עם ילד אחד, נולד לנו בישיבה בן שני, ועם שובי
לצבא בן שלישי ב"ה.

את ליל הסדר של שנת תש"מ עשינו אצל אמי ז"ל בירושלים, ובחול המועד פסח
נסענו להורי אשתי בבני ברק לשבת וליום טוב שני של פסח.

בחול המועד טיילתי עם אשתי והילדים, צללתי בים, והכל היה שמח ורגוע.

במוצאי החג שמעתי את החדשות הקשות:

פיגוע משגב עם:

בליל 7-8 אפר' 80 השתלטה חוליית מחבלים על בית הילדים של קיבוץ משגב עם. במהלך הלילה, ניסה צוות של סיירת גולני בפיקוד יונתן רז, לפרוץ לבית הילדים, אולם הניסיון לא צלח. במהלך ניסיון הפריצה נהרג חובש הצוות, אלדד צפירי. במהלך הלילה נרצח חבר הקיבוץ סמי שני, שהגיע לבית הילדים זמן קצר טרם השתלטות המחבלים, כדי לתקן תקלת חשמל, ונהרג תוך כדי מאבק עם המחבלים. אשתו הייתה במפלס התחתון של הבניין כבת ערובה, ושמעה את קולו הדועך. כמו כן נהרג בחילופי האש התינוק אייל גלוסקא.

ניסיון ההשתלטות יצר קושי בניהול המשא ומתן, המחבלים הציבו דרישות שהיו צריכות להתמלא עד עלות השחר.

בשעה 10:00 בוצעה ההשתלטות ע"י צוותים מסיירת מטכ"ל בפיקוד עוזי דיין, כוח של סיירת גולני בפיקוד גיורא ענבר, ויחידת הכלבנים "עוקץ". בבניין נמצאו 5 מחבלים הרוגים.

למחרת החג התקשרו אלי מהיחידה ואמרו לי שככל הנראה אצטרך להפסיק את חופשת הלימודים ולחזור לשירות פעיל למשך שבוע או שבועיים, לצורך מבצע עם השייטת, אמרתי שאין בעיה. את הימים הבאים ביליתי באימוני כושר ובעיקר שחייה. להלן לוח השנה להתמצאות זמנים:

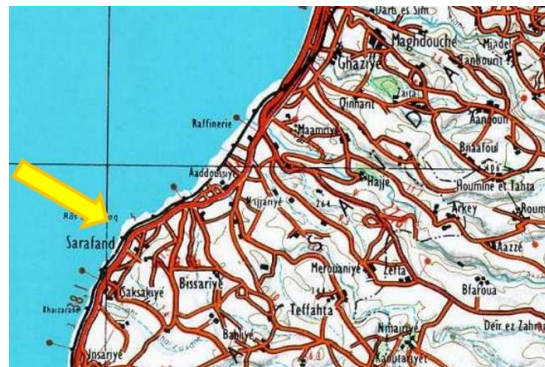
ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
30 י"ז ניסן	31 י"ח ניסן פסח צאת החג: 17:40	1 ט"ז ניסן פסח צאת החג: 18:37	2 ט"ח ניסן א' דחול'ה צאת החג: 18:37	3 י"ט ניסן ב' דחול'ה צאת החג: 18:37	4 י"ח ניסן ג' דחול'ה צאת החג: 18:43	5 י"ט ניסן ד' דחול'ה צאת החג: 19:40
6 י"ט ניסן ה' דחול'ה צאת החג: 18:44	7 פיגוע משגב עם ז' דחול'ה צאת החג: 18:44	8 כ"ז ניסן ז' דחול'ה צאת החג: 18:44	9 כ"ח ניסן ח' דחול'ה צאת החג: 18:44	10 כ"ט ניסן ט' דחול'ה צאת החג: 18:44	11 ל"א ניסן י' דחול'ה צאת החג: 18:47	12 ל"ב ניסן יא' דחול'ה צאת החג: 19:45
13 ל"ג ניסן יב' דחול'ה צאת החג: 19:50	14 חול קרב מתח גבוה יג' דחול'ה צאת החג: 19:50	15 חול קרב מתח גבוה יד' דחול'ה צאת החג: 19:50	16 חול קרב מתח גבוה טו' דחול'ה צאת החג: 19:50	17 מתח גבוה טז' דחול'ה צאת החג: 19:50	18 ב' אייר יז' דחול'ה צאת החג: 18:52	19 ג' אייר יח' דחול'ה צאת החג: 19:50

הכנות למבצע:

ביום ראשון בבוקר נסעתי ליחידה, לקחתי קלשניקוב + 7 מחסניות + 4 רימוני יד (2 רסס, אחד עשן ואחד זרחן) ונוסע לעתלית. בצומת בר אילן, ראיתי את ח. לוחם ש-13 ממתין לטרמפ. עצרתי לו ואמרתי שאנו נוסעים לאותו כיוון.

הגענו לבסיס, ניגשתי לחמ"ל, שם המתין לי א.ח. אשר עזר לי הצטייד, ירדנו למים עשינו אימון ריענון ונגשנו לפקודה.

המשימה שהוגדרה בפקודה הייתה ביצוע פשיטה מהים על בסיס מחבלים בחוף הים, באזור "סרפנד" – "ראס א-שק" בלבנון. להלן מיקום כללי של אזור הפשיטה על גבי מפה לבנונית:

להלן איתור אזור היעד על גבי תצ"ל מאוחר.

הבסיס כלל 3 יעדי משנה:

מבנה מרכזי דו קומתי

אוהלים במחפורות

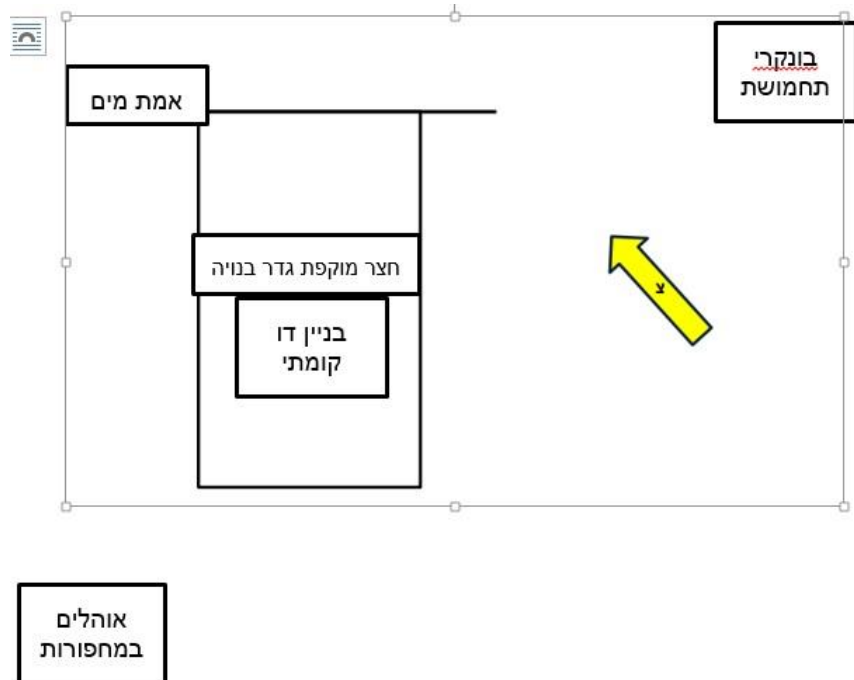
בונקרי תחמושת.

מפקד המבצע בחוף: אל"מ עמי איילון – מפקד ש-13, לימים אלוף, מפקד חיל הים, ואח"כ ראש השב"כ. מפקד ההישט היה אלוף מיל (אז תא"ל) בן שושן.

הכוח חולק ל 3 כוחות משנה ולחפ"ק כמפורט להלן:

הכוח	המשימה	מפקד הכוח	הערות
חפ"ק	פיקוד על המבצע	עמי איילון	
כוח עיקרי	הבניין הדו קומתי	דורון מושינסקי	יפצל מתוכו רתק כבד
כוח מזרחי	בונקרי תחמושת	שי ברוש	יחפה על ניתוק המגע
כוח דרומי	מאהל	י	

להלן מרשם פריסה סכמטי של היעד:

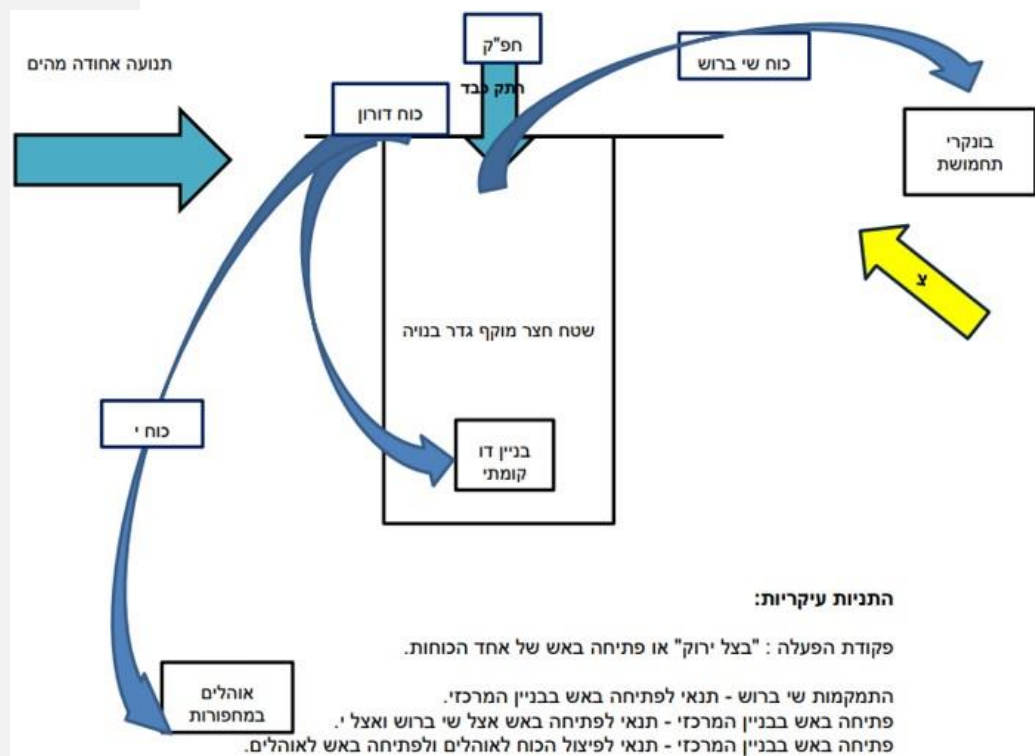
מהלך מתוכנן ומתורגל של המבצע:

תנועה אחודה עד לגדר האבנים מצפון לבניין, שי ברוש מתפצל וממשיך ליעד שלו.

בנוסף על כך, שי מהווה חסימה מזרחית ולאחר מכן עקב לאחור בנסיגה.

התכנון לגבי הבניין העיקרי היה להתמקם מאחורי גדר אבנים שהייתה במרחק כ 30 מ' מצפון לבניין העיקרי, לירות RPG לקומת הקרקע של הבניין, ואז חוליה רצה ומשחילה מטען "גור" דרך החור שנוצר, החוליה חוזרת אל מאחורי גדר האבנים עד לפיצוץ.

להלן מרשם הקרב המתוכנן (עד כמה שזכור לי):

ביום רביעי לפני הצהריים הודיעו על עוצר אימונים, ועל דחיית המבצע עקב ים גבוה. על פי ההנחיות שקבלתי, השארתי בחמ"ל מספר טלפון להתקשרות, ויצאתי

הביתה. הייתה זו "פגישת מתנה" עם אשתי והילדים, וכן הספקתי לשמוע שיעור, לרוץ ריצת לילה (לא ארוכה כדי לשמור על גמישות השרירים), וכשחזרתי הביתה קבלתי טלפון מחמ"ל השייטת להגיע למחרת בבוקר.

בלילה בשנתי אני חולם שאנו נמצאים במתחם מוקף, והשומר הערבי צועק "הנה הם". תוך החלום אני אומר לעצמי: "ריבונו של עולם: אני שלך, וחלומותי שלך, יהי רצון שתצילני מחלומות רעים ותקיים עלי את החלומות הטובים, אמן כן יהי רצון".

התעוררתי למניין "ותיקין" (תפילה שבה מתחילים את תפילת העמידה בדיוק בהנף החמה), לאחר מכן למדתי את **הרמב"ם הלכות מלכים ומלחמותיהם פרק ז הלכה ט"ו**, ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקווה ישראל ומושיעו בעת צרה, וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה, וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד... וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד, ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל, ויזכה לו ולבניו עד עולם, ויזכה לחיי העולם הבא. שנאמר כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן, כי מלחמות ה' אדוני נלחם, ורעה לא תמצא בך וגו' והייתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלקיך".

יום חמישי בבוקר, אני מגיע לחמ"ל השייטת, פגשתי שם את "רפול", את ראש אמ"ן- האלוף יהושע שגיא, את מפקד היחידה ואת ממ"ר צפון של היחידה וקצין נוסף ממרחב צפון של היחידה. בוצע תדריך אחרון, מסדר ביקורת אחרון, ויוצאים לסטי"ל.

מהלך המבצע:

חושך, הסטי"ל מאט את מהירות השייט, מוריד סיבובי מנוע, ורעם המנועים מתחלף בהמיה חד גונית. הסטייל עוצר ומתחיל להתנדנד, ועשן המנועים מורגש בירכתיים.

במגורי הירכתיים נשמע צלצול שמשמעותו 30 דקות לפני הורדת כלים לים.

הלוחמים שבמגורי הירכתיים לובשים את בגדי הצלילה ואפודי הקרב, והסטיילאים על הסיפון האחורי, מארגנים את סירות הגומי להורדה למים. כל הסטייל רוחש פעילות ככורת דבורים.

אני לובש במהירות את בגדי הצלילה, אפוד הקרב והנשק, עושה סדרת בדיקות חיוניות, ולאחר מכן עומד להתפלל תפילת מעריב כשכל הציוד עלי. בתחילת התפילה אני מרגיש חששות של טרם קרב, אך כשאני מגיע לברכת "שומע תפילה" (קטע בתפילת העמידה שהמתפלל יכול להוסיף בקשות אישיות) אני מוסיף לתפילתי בקשה: "רבונו של עולם אני שלך ונשמתי שלך, אין לי דבר בעולם חוץ מביצוע המשימה. יהי רצון שתחנני ברוב עוז ועצה, בינה וגבורה לקדש שם שמים ברבים". מהרגע הזה עוטפת אותי שלווה נפש ודריכות חושים.

ח.ג. לוחם בצוות מושיט לי פלח תפוז, אני מברך, אוכל ועולה לגשר הפיקוד ואומר את התפילה ליציאה לקרב בהתרגשות עצומה.

ההמולה בסטייל פוסקת בבת אחת וכולם מקשיבים לתפילה. לאחר התפילה יורדים לסירות ומתקדמים. ככל שמתקרבים לחוף, מורידים מהירות. סירות הגומי עוצרות ואנו יורדים למים, הים לא רגוע, אבל "זה מה יש".

מסתדרים בסדר תנועה, מתפקדים ומתקדמים בשחייה. עקב אילוצים מבצעיים טווח השחייה הפעם גדול במיוחד, אבל בשביל זה בדיוק שמרתי על כשירות.

מתקרבים לחוף, בהתחלה מריחים את עשן הבערה של הטבונים הכפריים, אחר כך מריחים את ריח האצות שעל הסלעים, לאחר מכן שומעים את הגלים הנשברים, ולבסוף הרגליים נפגשות עם הסלעים שבקרקעית הרדודה.

אזור ראס אל שק – תצלום קרקע מ 05.10.17

חוף סלעי, סלעים חדים, לא מתרגשים מזה, גם לא מהגלים שמנסים להפוך אותנו, ללא הצלחה (הינו כבדים מציוד רב) תוך שניות עוברים למצב פעילות יבשתי, התפקדות, כניסה לסדר תנועה ומתקדמים.

מגיעים בניווט מדויק לגדר הצפונית של בניין החווה. כפי שראינו בתצ"א בעת התכנון, הגדר מצידה הצפוני בגובה כ 1 מ', או יותר, אך הדופן הדרומית של אותה גדר הנה קיר בגובה של למעלה מ 2 מ', ולקיר זה צמוד לכל אורך הגדר וברוחב של כ 10 מ' סבך של שיחי פטל. סבך זה "העלה" את מישור הקרקע ויצר למפענחים אשליה שמדובר בקיר בגובה 1 מ' מעל פני הקרקע. המצב בשטח אינו מאפשר הסתערות לעבר הבניין ברצף לאחר הפעלת הרתק כפי שתוכנן.

בשלב זה עמי מפצל את הכוח של שי ברוש, והכוח העיקרי עם החפ"ק מאחורי החוד, נע דרום מערבה כ 200 מ' וחוזר מזרחה אל שער הכניסה של חומת האבן שמסביב לבניין.

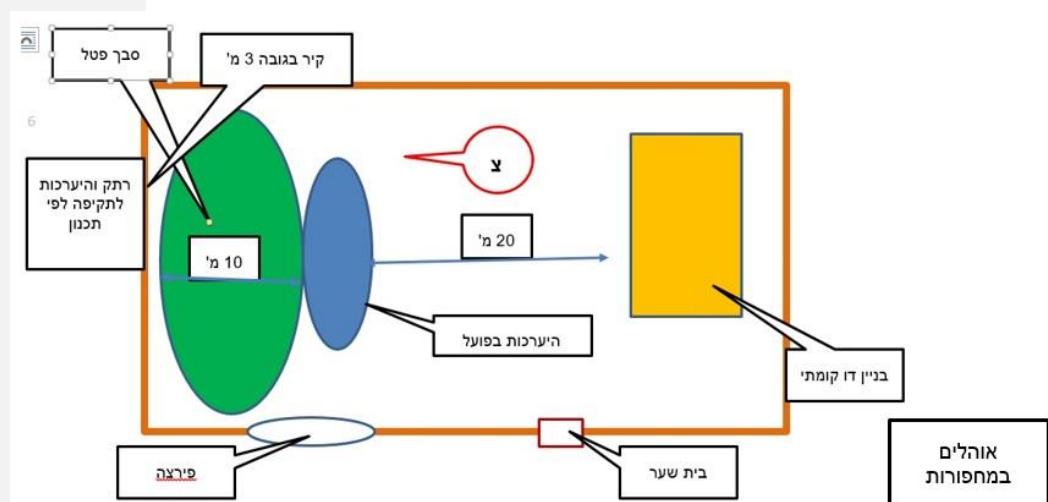
להלן ציטוט דברי שי ברוש ב 19.06.18: "הכוח הגיע לחוף בלוח זמנים אחרון, כיוון שהיו הרבה תקלות בסירות הגומי כתוצאה מלכלוך כבד שהיה בים, בעיקר שקיות ניילון שפגעו במנועי הסירות. - למיטב זיכרוני - כאשר הגענו (בזמנים אחרונים), כוח המחבלים היה בהכנות אחרונות ליציאה - סוף של מסיבה לפני יציאה (ליד הבית המרכזי שהיה גם מפקדה), מהמקום שבו הייתי, ראיתי רכב נכנס ואנשי החוליה העלו ציוד לחימה וכו'..." סוף ציטוט.

מתקדמים בשקט לעבר השער, את הקטע האחרון עושים בזחילה. הבניין עצמו מואר, ומתוך הבניין נשמעת מוזיקה מזרחית וצחקוקי נשים. לריח העשן הכללי שבא "מסרפנד", התווסף ריח של צלי אש מ"מנגל" על מרפסת הגג של הבניין. מגיעים לשער פתוח, אך אנחנו "מנומסים": לא נכנסים לפני שבודקים אם יש מישהו. זוחלים לעבר השער ומציצים מעל מפתן בית השער, ואנו רואים שומר. הזהירות השתלמה, אך עדיין אין לנו פתרון מבצעי.

זוחלים לאורך החומה צפונה עד שמוצאים את מבוקשנו: חריץ שחרצו המים מתחת לחומת האבן. בחיי הצבאיים, זחלתי לא מעט מתחת לגדרות, אני שוכב לאורך הפרצה ואז תוך שניה אני המצד השני של הגדר. כולנו מרוכזים בקצה הדרומי של סבך הפטל.

כל התהליך הזה של שינוי כיוון הגישה ליעד, חיפוש הפרצה, מתנהל בשקט, כמעט ללא מילים, כמה סימני ידיים של עמי, וכמה לחישות. כל אחד מאתנו נושא ציוד רב, אך לא נשמע שום רעש ושום צלצול.

עמי איילון, אני ו א.ח. משמאל, דורון מושינסקי מימין וקדימה, וכולנו בשיח הפטל. להלן תרשים סכמטי של בית החווה כפי שהתגלה לנו בשטח:

מקומנו כ- 20 מ' מצפון לבניין וכ- 10 מ' מדרום לחומה הצפונית של המתחם, הבעיות שלנו:

- שומר מסתובב בחצר, בקרבה מיידית לכוח.
 - קירבת החומה הצפונית של החצר, אינה מאפשרת להפעיל מטולים נפצים (LAW /RPG), כך שאין אפשרות לפתוח את הקיר כדי להשליך מטען לתוך קומת הקרקע.
 - המרחק 20 מ' מהבניין, הנו קטן מטווח הבטיחות של מטעני ה"גור". בעיית טווח הבטיחות מהפיצוץ הצפוי הייתה אפילו גדולה יותר, מכיוון שלקחנו כמות חומר גדולה כפליים: יועץ החבלה שסייע לנו בהכנת המטענים אמר שהוא מתרשם שמטען גור אחד יספיק כדי לקחת את הבניין, אבל ליתר בטחון, עדיף להצמיד 2 מטעני גור בסרט דביק.
- הקשר של עמי מנמיך את הווליום והמשקט של מכשיר הקשר ל- 0 כדי שלא ישמעו אותנו בסביבה.
- קפאנו במקומנו תוך מוכנות לכך שאם השומר מסכן אותנו, נחסל אותו במשתיק קול או בידיים. השומר עובר בקרבתנו, מטיל את מימיו קרוב לאחד הלוחמים, בקומתו השנייה של הבניין בסוכת הגפנים נמשכת החגיגה ואנחנו דוממים.
- אחרי ההמתנה דוממת של כ- 40 דקות בערך, האורות כבים, המוסיקה מושתקת, והשומר נכנס לבניין.
- ממתינים עוד כמה דקות, עמי איילון פותח את הקשר ו"רפול" שואל מה אתכם? עמי עונה: "מחכים שכל הביצים יהיו בסל, עוד מעט תשמע מאתנו".
- עמי מודיע בקשר ל- 2 הכוחות האחרים היכון ל"בצל ירוק". אחרי כדקה עמי מסמן לדורון, ודורון עם עוד מספר לוחמים פורצים לבניין באש ויורים במספר מחבלים המנסים להשיב אש.
- הלוחם עם מטען הגור מוריד את המטען, דורון מנסה להפריד את המטען הכפול אך החיבור היה הדוק ובלתי ניתן להפרדה בנתוני הזמן והמקום.

מפעילים את מצת ההשהיה וכולנו נסוגים כמה שאפשר לתוך הפטל.
 צעקה "פוצץ", מנסים להתרחק ככל האפשר לכיוון הפטל, מכיוון שלצאת דרך
 השער לא בא בחשבון מבחינת הזמן שנותר. מצמידים ראשים לקרקע ופיצוץ אדיר
 ששולח לפנינו גל חום ואת הטעם המריר של ה ט.נ.ט.
 שניות ארוכות ומתוחות עוברות (סימן לפיצוץ רב עוצמה שמעיף את האבנים
 גבוה), ומתחיל ליפול מטר אבנים אינסופי.
 כולנו חוטפים אבנים. עמי שואל כולם בסדר? דורון מושינסקי אומר שנפגע ביד.
 ניגש אליו הרופא ומטפל בו, מסתבר שידו כמעט נקטעה, הרופא מבצע במקום את
 הקיבוע שבזכותו דורון לא יאבד את ידו.
 יואב גלנט מחליף את דורון כמפקד צוות וממשיכים ברצף המבצעי.
 בינתיים בגזרת שי ברוש ממזרח מתנהלת לחימה, ומדרום לנו במאהל מתנהלת
 לחימה. אני שומע את אחד המחבלים שואל: "פי חדא?" (יש מישהוא?) אני עונה לו
 "תעאל יא רפיק" (בוא יא חבר). מתקרב מחבל חמוש , ח.ג. יורה בו ומחסל אותו.
 מספר שי ברוש לימים תא"ל, ראש מספן מודיעין ים:

על מה שקרה בגזרות האחרות מספר שי ברוש:
 "הכוח של י. תקף את אזור האוהלים והמחפורות (השפניות) , ונתקל בעמדת מק"כ שממנו נפצע בידו
 ר.פ. (קצין).
 היעד במזרח היה בונקר התחמשת, מגורי השומרים ושער הכניסה למתחם. המבנה היה ארוך ופוצצנו
 אותו עם שלושה מטעני גור, אחד אחרי השני. חוץ מהשומר בשער, חוסלו שם כ- 10 מחבלים נוספים
 שהיו במבנה." סוף ציטוט.

מתארגנים לניתוק מגע, לאחר שדורון מוכן לפינוי. הכוח העיקרי מגיע במהירות
 לחוף, דורון מוכנס לאלונקה מתנפחת, כל השאר מתארגנים במהירות למצב ימי
 ומתרחקים מהחוף.
 בשלב הזה אנו מתחילים לקבל אש מכיוון מ.פ. "סרפנד". האש כוללת אש מקלעים
 כבדים, פצמ"ר (פצצות מרגמה) תאורה ופצמרי"ם נפצים לחוף ולתוך הים.

בשלב הזה, שי ברוש, שהיה הכוח המזרחי ביותר, מגיע בריצה ומהווה עקב
לאחור. טרם הכניסה למים מגיעה חוליית מחבלים והצוות של שי מחסל אותה
ונכנס למים.

הסטילי"ם מפגיזים מהים לכיוון מקורות אש פעילים, יעדים להסחה, ואת אזור
היעד עצמו, לאחר נסיגת הכוחות הפושטים.

אנחנו שוחים "באטרף", כדי להתרחק מהחוף. פצמרי"ם מתפוצצים במים ואנחנו
מרגישים את ההדף. אנו מקבלים אש מקלעים לא מדויקת מכיוון "סרפנד".
טווח השחייה הרגלית מתארך עוד יותר, עקב הרחקת נקודת ההמתנה של סירות
הגומי מערבה.

מגיעים לסירות עולים עליהן ומסתלקים מהשטח, בהתחלה במהירות איטית בשקט
וללא שובלי קצף שיגלו אותנו, ובשלב מסוים פותחים מצערות עד הסוף ודוהרים על
הגלים במהירות מרבית.

באוויר ריח תערובת שמן ובנזין חצי שרוף (סימן לסחיטת יתר של המצערת), ובלבי
מפעם הפסוק והניגון "פְּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקֶּרֶב לִי כִּי בְּרָבִים הָיָה עֲמָדִי." תהילים
נ"ה פסוק י"ט.

מגיעים לסטי"ל ומטפסים עליו, מארגנים את הציוד וניגשים לתחקיר ראשוני, אשר

תצלום אילוסטרציה ס"ג מרק 5

נערך בסטי"ל על ידי הרמטכ"ל "רפול" ז"ל, שהיה מרוצה מאד מהביצוע.
ברור לנו שהושמדה חוליית מחבלים ממש לפני יציאה לפיגוע. לפי התחקיר היו
למחבלים למעלה מ-20 הרוגים.
לפנות בוקר אני עולה לגשר הפיקוד, מתעטף בטלית, מניח תפילין ומתפלל תפילת
שחרית בהתרגשות רבה ומתוך תחושת הודיה לה' יתברך שזכיתי להשתתף
במבצע זה, ולשוב בשלום.
הגעתי הביתה בשעות אחרי הצהריים, בליל שבת סעדנו אצל שכנים מהישיבה, לא
דיברתי אתם על המבצע. בשבת בבוקר התפללתי בישיבה תפילת שחרית, אך
החלטתי שאת ברכת הגומל אברך במקום אחר, ולא בישיבה, כדי להימנע משאלות
ודיבורים מיותרים.

לתפילת מנחה הלכתי לבית כנסת במרחק מה מהישיבה, מקום שבו לא הייתי
מוכר, ובהוצאת ספר התורה אמרתי לגבאי שאני צריך לברך ברכת הגומל, הוא לא
שאל שאלות וברכתי בשם ומלכות: "הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב"

תובנות:

המבצע התאפיין בהבאת כל היכולות של הלוחמים לביטוי מרבי, בתחומים הבאים:
מרחקי שחייה, התמודדות עם האופי הסלעי של החוף, ביצוע התגנבות שקטה
במרחק מזערי מהאויב, שהיה דוממת בתוך היעד, תפעול נשק מידי ומדויק,
התמודדות עם התפתחויות לכל אורך הדרך.

"מקצוען לא מופתע אלא מתאים פתרונות בהתאם לנסיבות".

התרשמתי מאד מהסינרגיה בין הלוחמים, דבר שהוא תולדה ישירה של תרבות
הצלילה מחד, וההכשרה המשותפת והממושכת מאידך.

סגנון הפיקוד שפגשתי היה סגנון מקצועי, ענייני, דבק במשימה, קר רוח, גמיש
בביצוע, תוך איזון נכון בין חופש פעולה של מפקדי המשנה לבין ניהול ריכוזי של
המבצע.

לדעתי כל שלב משלבי מבצע זה צריך להילמד לפרטיו, ולקחיו ישימים גם היום. עיתוי המבצע שבוע אחרי פגיגה "משגב עם", היה צפוי מבחינת אירגוני המחבלים. הכוח שתקף את הבניין העיקרי נאלץ בשטח לשנות את נקודת ההיערכות, תוך לקיחת סיכונים מחושבים, ולהתמקם במיקום שחשף אותו לסיכונים הבאים:

- א. סיכון גבוה להתגלות הכוח בעת המתנה מבצעית ארוכה בחצר הבניין.
- ב. סכנת היפגעות עת הכנסת המטען לבניין מאחר והדבר בוצע תוך כדי לחימה.
- ג. סכנת היפגעות משברי הבניין לאחר הפיצוץ עקב מרחק קטן.
- ד. חשיפה לניסיונות האויב לפגוע בכוח בשלב ניתוק המגע.

המשימה בוצעה בצורה מיטבית למרות כל הסיכונים, במסירות נפש ובמקצועיות. הצלחת המבצע מנעה פיגוע קשה בארץ.

"יורדי הים באניות, עושי מלאכה במים רבים, המה ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה" תהלים ק"ז, כ"ג

לקראת שחרור מצ.ה.ל. ?

בשנת 1987 יצאתי לקורס הבינשרותי למודיעין ולביטחון, ולאחר מכן לחופשת שחרור. במהלך חופשת השחרור, כאשר הייתי בקורס אנגלית באוניברסיטה הפתוחה, קבלתי הודעה להגיע לעתלית ולהתייצב בחמ"ל.

כשהגעתי לחמ"ל אמרו לי שהכוח כבר בתרגיל על מודל במימ, הציווד שלי כבר בסירה, ויאספו אותי מהמזח. מפקד הכוח היה 'וסי קוראקין' הי"ד.

התחלנו תרגיל על מודל, הים היה גבוה, אך ביצענו תרגיל מלא כולל ירי באש חיה. למחרת בשעות אחה"צ יצאנו לדרך, כשעברנו את קו ראש הנקרה, הצמדנו את חרטומי הכלים זה לזה ואמרתי את התפילה לפני יציאה לקרב בהתרגשות רבה.

נכנסנו לסדר תנועה והמשכנו לנוע.

בחצות, הכוח התארגן לארוחת ערב, הלוחמים פתחו את ארגז החרטום, הוציאו את המזון, ואני רואה אספקה בשרית וחלבית ללא הפרדה.

החלטתי שאני לא אוכל מהאספקה, ולמקרים כאלה אשתי ציידה אותי בשקית של תמרים יבשים, שהחזקתי אתי באחד הפאוצ'ים.

קוראקין שואל אותי מדוע אינני אוכל. אמרתי לו שאני אוכל, אבל לא מהאספקה של הסירה, אלא אני מסתדר עם האספקה הפרטית שלי. קוראקין שאל מדוע?

הסברתי לו שאמנם פריטי האספקה כשרים, אך על פי ההלכה, אנחנו מפרידים בין בשר לחלב.

יוסי קוראקין אמר לי שהוא מאד מתנצל, אבל הוא ממשפחה של "סובוטניקים"⁵ ולא היה מודע לשאלות של כשרות.

קוראקין שאל אותי: מה אפשר לעשות כדי שזה לא יקרה? אמרתי לו שאין בעיה, המטבח של השייטת כשר והאספקה כשרה. עליו להקפיד שבהזמנת המזון לצורך פעילות מבצעית, המזון המוזמן יהיה או בשרי + פרווה, או חלבי + פרווה, אבל לא בשרי + חלבי.

סנונית בתמרון אופייני-אילוסטרציה

למחרת יצאנו לביצוע דומה נוסף. כשהגעתי למסדר היציאה, הכלים היו על המשטח. קוראקין אמר לי: "יושע גש לכלים, בדוק את המזון בארגזי החרטום,

⁵ **סובוטניקים** בני קהילה רוסית-נוצרית אשר התייחדה, ושחבריה החלו לקיים מנהגים ומצוות יהודיות שונות, וחלקם אף התגיירו רשמית.

אם משהו לא בסדר, אנחנו לא זזים לפני שהכל כמו שצריך. בדקתי, הכל היה כמו שצריך. יצאנו לביצוע אשר התאפיין במקצועיות ושליטה מדהימה של יוסי בכלים. יהיו דברים אלה לעילוי נשמתו של יוסי קוראקין ושאר לוחמי השיטת שנהרגו במבצעים השונים - תנצב"ה.

סא"ל יוסי קוראקין הי"ד:

נולד ב י"ט תשרי תשכ"ה 25/09/64 בהרצליה, צאצא למשפחת גאפון איבנוביץ' קוראקין, אשר התגייר ועלה לארץ עם אשתו ו 12 ילדיו וחיי בסג'רה. מנחם קוראקין היה מנעדר כ"ג יורדי הסירה. יוסי התגייס לקומנדו הימי בפבר' 1983 ועבר מסלול ולאחר מכן קורס קצינים אותו סיים ב 1985. השתחרר מצ.ה.ל. ב 1988 וחזר לשירות ב 1990. ביולי 91 נשא לאשה את איילת, חברתו מנוער. יוסי עבר קורס חובלים וב 1992 קבל פיקוד על סטי"ל. באפר' 95 קבל דרגת סא"ל ושימש כמפל"ג לוחמים ב ש-13. יוסי היה לוחם ומפקד מעולה, ימאי מקצועי, ובעיקר אדם רגיש לזולתו. נהרג במבצע "שירת הצפצפה בליל 4/5.09.97	
---	--

ב אפר' 1988 סיימתי את שירות הקבע, והמשכתי בשירות מילואים עד נוב' 2015. המשכתי לשרת במילואים, עסקתי בפעילות ייעודית, במבצעים, בהדרכה, בפיתוח תו"ל ובכתיבת תו"ל, וכן בפיקוד על מערכים שונים במילואי היחידה. שירות המילואים חייב אותי להיות זמין 7X24 בטלפון, בכוננות תזוזה מהבית של 30 ד', לתקופות פעילות הנזגזרות מהמשימות שהוטלו עליי. זה יכול היה להיות יום – שבוע ולעיתים אף יותר. היו שנים שבהן ביצעתי שירות שבין חודש ימים ל 3 חודשים. מאחר והייתי בעל עסק עצמאי העובד לבד, אף אחד לא פיטר אותי מהעבודה, עקב שירות המילואים.

21-25/08/1997 יורדי הים באניות, עושי מלאכה במים רבים:

ביום חמישי 21/08/1997 אחרי הצהרים בקרו בביתנו במבשרת ציון אמנון ז"ל ומירי מישר מקיבוץ דגניה. אמנון מישר היה בן קיבוץ דגניה, מותקי הצנחנים, לוחם וקצין מקצועי ומפקד מנוסה. אמנון היה אתי בקורס מגדי"ם, ובמהלך התרגילים, ראינו שאנו "משדרים על אותו גל, ושמרנו על קשר בינינו גם לאחר הקורס. במהלך השיחה, קבלתי טלפון מהיחידה שעלי להגיע לבסיס אשדוד, ויחד עם 2 אנשי מילואים נוספים אנו מפליגים למשך מספר ימים על גבי סטי"ל כדי ליירט ספינת מחבלים.

אמרתי לברכה רעייתי על כך שקבלתי ד"ש מהמילואים, ואני עולה לשכן מלמעלה, הצ'מידאן שלי היה כבר מוכן בבית, והרכב היה מתודלק (באותו שבוע רכשנו מיניבוס מיצובישי חדש ומד המרחק הראה על 200 ק"מ).

ניגשתי לשכני הרב סיני אדלר זצ"ל, כדי לשאול כמה שאלות הלכתיות לגבי הלכות הפלגה בים בשבת. הרב שאל אותי לרצוני ואמרתי לו שברצוני לשאול אותו לגבי הלכות הקשורות להפלגה בים. הרב סיני (אשר ידע שמדי פעם אני מפליג למבצעים בים), אמר לי: מה השאלה? שיהיה ברור לך שמה שאתה עושה זו מצווה, ולכן מה שמנחה אותך בכל מה שתעשה, זה השיקול המבצעי והמקצועי בלבד.

הרב סיני בירך אותי וחזרתי הביתה. בינתיים נפרדנו ממשפחת מישר, הצ'מידאן שלי היה מוכן, (כולל תמרים יבשים), ויצאתי לדרך.

באשדוד פגשתי את אנשי הצוות שלי, עשינו "סגירת קצוות" בחמ"ל ועד שיצאנו לרציף כבר הגיע הסטי"ל.

הסטי"ל מגיע למזח, מוריד כבש למזח ואנו עולים בכבש. על הסיפון עומד מפקד הסטי"ל בעמידה איתנה, ידיו משולבות לפניו, מביט על כולם במבט חזק מושיט לי יד ואומר לי שלום אני מפקד הסטי"ל, שמי שי, אני מקיבוץ עין גדי ואני אנטי דתי. אמרתי לו: שלום אני יהושע, ואני ממבשרת ציון.

האורות של אשדוד מתרחקים מאיתנו, תרגולות כוננות יום, בדימדומי ערב, חושך מסביב, מבצעים תרגולות כוננות לילה, סגירת קצוות נוספת עם מפקד הסטי"ל אשר נוכח לדעת שה"דוס" שמולו "קצת" מבין בים.

חלף יום, אנחנו בליל שבת, מפקד הסטי"ל שואל אותי אם אני מוכן לערוך קידוש לחיילים. עניתי לו בחיוב וירדנו למגורי חרטום. אמרתי לחיילים שאני רוצה להקדים הקדמה לקידוש. ואמרתי להם: תדעו לכם שמה שאנחנו עושים כרגע זה לא בניגוד לשבת, אלא זה קיום השבת עבור כל עם ישראל. ואז ברכתי את ברכות הקידוש לשבת. עלינו חזרה ל"מאס" (חדר אוכל קצינים וכן החדר של המפקד) ושי הזמין אותנו לארוחת ערב.

במהלך הארוחה, שי רואה שאינני אוכל מתפוחי האדמה. שי שואל אותי: יש למה אתה אינן אוכל מתפוחי האדמה? אמרתי לו שראיתי את תהליך אפיית תפוחי האדמה, תפוחי האדמה הוכנסו לתנור האפייה זמן קצר לפני כניסת השבת, ובכנסת השבת, היו אפויים באופן חלקי בלבד, והאפיה הושלמה לאחר מכן. במצב זה מותר לאכול את התבשיל, אך אני מקפיד על עצמי שכל הבישול יהיה לפני השבת.

שי שאל אותי: תשתה איתנו קפה? עניתי לו במידה והמים חוממו לפני שבת. שי אומר לרס"ר מטבח: יש קפה? הרס"ר אומר לו אין, אבל אם אתה רוצה אני אכין. שי אומר לו תכין. שי שואל אותי: מה תגיד אם אנחנו נבשל עכשיו קפה ונשתה אותו? עניתי לו אני לא אשתה, אתם אנשים מבוגרים בעלי שיקול דעת. שי מסמן בידו לרס"ר המטבח - אל תכין.

מלחמת לבנון השנייה:

ב-14 יולי 2006, נפגעה אח"י "חנית" מטיל שירה לעברה ארגון ה"חזבאללה" בעת שיוט מול בירות. בתקרית נהרגו 4 לוחמים. שני אנשי היחידה: אלי ש. ויוסי מ. אשר הפליגו על הספינה לא נפגעו.

מאחר ובאותה עת הייתי מפקד הפלגה הימית של היחידה, ביקשתי ממפקדי, בתור צעד פיקודי, לצאת להפלגה על אח"י "אילת" סער 5.

בשבילי זו הייתה החלטה לא פשוטה: חמותי הייתה מאושפזת במצב קרוב לסופני, וארבעה מבני היו בשרות צבאי במערך הלוחם. אבל אשתי, בגדלות נפשה, הבינה שאין ברירה ועלי לצאת. האמת היא שהדבר הקשה ביותר בשבילה היה המציאות של ניתוק קשר מוחלט עם הבית.

הפלגתי יחד עם חברי ליחידה סרן מיל. (כיום סא"ל מיל) אריאל ש. הפלגנו ב 01/08/2006 ושבנו ב 11/08/2006.

הפלגנו מבסיס אשדוד, ולא מבסיס חיפה, אשר היציאות ממנו לים הופסקו, מכיוון שכל האזור שמצפון לקו חדרה היה אזור מוכה טק"ק מכיוון לבנון.

אח"י אילת 2006

כשעליתי לספינה, שאל אותי מפקד הספינה סא"ל אילן לביא האם הפלגתי בים. אמרתי לו שיש לי חדשות בשבילו:

א. הפלגתי בים, והרבה.

ב. בשנת 67 הפלגתי על אח"י אילת, כמשחתת כשבוע לפני שטובעה ב21.10.67.

המשחתת אח"י אילת 1967

הרשימה אותי במיוחד התארגנות אנשי הצוות, כך שמשפחות אנשי הקבע של הסטי"ל שגרו באזורים שמדרום לחדרה, אירחו בבתיהם את משפחות אנשי הקבע שגרו באזורים הנתונים להפגזה במרחב חיפה.

אזור המשימה היה מבירות וצפונה, את צום ט' באב עשינו בסטי"ל. כדי לשמור על הכושר הגופני, עליתי על סיפון הטילים ועשיתי שם אימוני קראטה, אימונים שאיתגרו גם את חוש שיווי המשקל עקב נידנודי הספינה.

במהלך ההפלגה לא היה ניתן לדבר בסלולר, ולכן שלחתי ד"ש הביתה עם טייסי מסוק ה"דולפין" אשר התחלפו ביניהם לסבבי תחזוקה, וכשהגיעו לארץ התקשרו למשפחות והודיעו הודעות לקוניות : משפחת XXXXX שלום, מדבר טייס, XXXX בסדר גמור ודורש בשלומכם.

ההפלגה ארכה 10 ימים, והייתה זו הזדמנות לראות איך צוות מתפקד בלכידות וענייניות. מבחינת כשרות המטבח, הכל התנהל בכל דקדוקי הכשרות, למהדרין ושמחתי שצ.ה.ל. התקדם בנושא זה.

את הזמן הפנוי ניצלתי כדי לכתוב תו"ל שעמד בבסיס הקמת מערך מסויים שבא לידי ביטוי במבצע "עופרת יצוקה".

אחרי מספר ימים בים, פנה אלי רב נגד טכני מחיל האוויר, שמוצאו ממדינות חבר העמים הסובייטי לשעבר, שהיה מכונאי של המסוק בסטי"ל, "ושאל אותי אם אני יכול לעזור לו. הרנג"ד אמר לי:

אני יהודי, ואני עומד להתחתן עם כלתי שהיא בשלבים הסופיים של קורס גיור של הרבנות. האם אתה יכול ללמוד אתי הלכות "טהרת המשפחה"?

אמרתי לו: תראה, זה נושא חשוב מאד ועתיר פרטים הלכתיים, כאן בסטי"ל אין ספרי הלכה בנושא זה. אבל אני עברתי לפני שנים מבחני הסמכה של הרבנות בהלכות נידה ומקוואות. מכיוון שאין לי ניסיון בפסיקת הלכות, אינני יכול לפסוק לך הלכות, אך אני יכול לעבור אתך על מושגי היסוד, והגדרים ההלכתיים, וכן על השאלות העיקריות שעלולות להתעורר, כדי שתידע מה לשאול את הרב. וכך במשך ההפלגה ישבנו כל יום כשעה ולמדנו הלכות נידה ומקוואות, וקיימנו בזה במלחמת לבנון השנייה, שרתו ארבעה מבניי, "איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאותם" במדבר א"ב

ביום האחרון של ההפלגה, הגיעו לסטי"ל שר הבטחון עמיר פרץ ומפקד חיל הים אלוף דוד בן בעש"ט, ויחד אתם עיתונאים. התרחקתי מהמבקרים עקב נוכחות העיתונאים. לאחר זמן מה, בא אלי הרס"ר, ואמר: השר אמר להגיד לך שעמיר קורא לך.

נכנסתי, היו שם השר, מח"י וקציני חה"י, מח"י שאל אותי מה דעתי לגבי ביצוע שיוט של אח"י "חנית" מול לבנון.

אמרתי שאני מדבר רק מבחינה האימפקט על האוייב, ולדעתי יהיה לזה אימפקט משמעותי, ואמירה חשובה. ואם קיימת אפשרות טכנית וטקטית, יש לעשות זאת. שמחתי לשמוע שאכן הדבר בוצע.

אחרית דבר - משלחת "עדים במדים"

לכאורה, מה זה קשור? קשור ועוד איך!!!

כל מה שעשיתי הנו בגדר תשובת המשקל לחוסר האונים של עם ישראל בגלות, וכדי להבטיח ככל שאנו יכולים שלא תתרחש שואה כזו.

ב 27/07/2010 יצאתי למסע "עדים במדים" של צ.ה.ל. לליטא ולפולין.

בראש המשלחת עמד תא"ל גיורא מרטינוביץ' קרפ"ר לשעבר, אדם, רופא, ולוחם "איש אשר רוח בו". את גיורא פגשתי באי אלו לילות אפלים של מבצעים כאלו ואחרים.

במפגש ההכנה הראשון של סגל המשלחת, גיורא מישיר אלי מבט ואומר לי : אתה לא תתחמק מהשאלה שאני אשאל אותך בסוף הפגישה.

בסוף הפגישה שואל אותי גיורא: מדוע אנחנו צריכים לקחת אתנו לכל מקום ספר תורה? עניתי לו כי זה לב העניין. עם ישראל הוא עם התורה, ואת המהות הזו רצו הצוררים להשמיד, והמהות הזו חיה וקיימת, וזה מה שאנו מראים קבל עם ועולם. גיורא חיך ואמר: נתת לי את התשובה.

היציאה למשלחת "עדים במדים" בתור מפקד צוות, הייתה בשבילי שיא אישי. הכנתי 11 שיחות לפקודי במשלחת, שיחות שבהם התייחסתי לאספקטים השונים. שוחחתי עם המפקדים הישירים של כל אחד מהמשתתפים בצוות המיועד לפיקודי, ביקשתי וקבלתי מכל אחד מהמפקדים של כל אחד מהמשתתפים להכין מכתב אישי לפקוד שלו, מכתב אותו אמסור למשתתף באתר מחנה מיידנק.

ביקרנו בעיר ביאליסטוק, באתר בית הכנסת שלתוכו הוכנסו כל המתפללים ונשרפו חיים. כשהמדריך דיבר על כך נזכרתי בלי משים במראות הזוועה באוטובוס הדמים בפיגוע כביש החוף (מרץ 78) ראה לעיל עמ' . כשדברתי על כך עם הצוות, אמר לי ד"ר מרטינוביץ' שעכשיו יורד לו האסימון היכן נפשגנו לראשונה.

בפולין נפגשנו עם ההשמדה המסיבית במחנה מיידנק. אתר הקרמטוריום ולידו מתקני השרפה המאולתרים היה מזעזע, אבל המהלומה על התודעה היתה האמבטיה של מפקד המחנה שחוממה ע"י הקרמטוריום, שבה נהג להתרחץ, ולהזמין את אורחיו .

דרכתי על הרמפה באושוץ בירקנאו, הרמפה שעליה סיפרה לי אימי, המקום שבו הפרידו הגרמנים בין אמי וסבתי, לבין אחיה יהודה מאיר הי"ד, ואביה אליעזר הי"ד.

חלקתי עם אנשי הצוות שלי את התובנות שלי כבן לשורדי שואה, אשר הגיעו לארץ בבגדיהם בלבד, ובנו את עצמם חרף כל הקשיים, וחינכו אותי לאהבת העם והארץ, והסכימו לשירותי הקרבי.

השתדלתי לחלק עם אנשי הצוות גם את תובנותי מהשואה וגם את תחושת הרוממות שלוותה אותי משך שירותי כקצין וכלוחם בצ.ה.ל.

שתמציתה: **עם ישראל חי** וזכיתי לעבדו באמת באהבה ובאמונה.

התובנות שלי

- השואה התרחשה כתוצאה משנאת ישראל והתאפשרה עקב הימצאותנו בגלות.
- שנאת ישראל הייתה, קיימת ותהיה, כל פעם היא לובשת צורה אחרת, אך היא קיימת עקב ייחודיותו של עם ישראל.
- בעמים אחרים מלחמות הנן על אינטרסים, ומשמעותה של תבוסה היא אבדות, ומצוקות זמניות כאלה או אחרות. בעם ישראל המלחמה היא על הקיום ומשמעותה של תבוסה היא סכנת אובדן כולל.
- שואה נוספת יכולה להתרחש אם לא נהיה בארץ ישראל מאוחדים, חזקים, מצוינים, מבינים את מהותנו, מאמינים בצדקת דרכנו ודבקים בערכינו.

בתמונה: אל"מ מיל נועם בן צבי, אל"מ ד"ר אייל פרוכטר, תא"ל ד"ר גיורא מרטינוביץ', אל"מ ד"ר ישי אוסטפלד, אל"מ מיל. יהושע אבני.

בנוב' 2015 השתחררתי ממערך המילואים לאחר 50 שנות שירות, בתחושת הודיה לה' שזכיתי לעשות דברים אלה, ולחזור הבייתה בשלום.

סיפור זה הנו לא רק הסיפור שלי, זה סיפורם של הרבה אנשים טובים ומסורים שפגשתי לכל אורך הדרך. אנשים ששרתו בסדיר ובמילואים ונתנו את כל הטוב שבהם למען עם ישראל. זכיתי לחברים טובים, ולשעות יפות.

**סוף דבר הכל נשמע את הא-לקים ירא
ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם קהלת י"ב י"ג**

מכתבו של אלמ. דימ. יגאל סימון

הקובץ הינו עדות למבצעים נגד ארגוני המחבלים בלבנון שבוצעו בשעות קשות לעם ישראל ומשקף פעילותו של חקש"ב לוחם ומיומן עם מוטיבצית על ה"נכסים" שיושע הביא עימו ושלא יסולאו בפז הינם נסיון קרבי קודם, ידע בשפה הערבית, הכרת הזירה וכאמור מוטיבציה שנתמכה במאות שעות בימים ולילות של אימונים פיזיים ולימוד של המשימות והלקחים ממבצעים קודמים של היחידה ושלו עצמו. הסקירה כתובה בצורה רהוטה וקולחת. יישר כוח ליושע והרבה בריאות לך ולברכה שנשאה בעול כל אותם ימים ולילות יגאל סימון

מכתבו של אלופ דימ' זאב אלמוג:

יושע יקר,

אני מתנצל על שעכבתי את התגובה למאמך - הייתי עסוק בפרויקט אחר. את הקונטרס שכתבת "בין מים ושמים" קראתי מתחילתו ועד סופו ולהתרשמותי, הוא כתוב היטב, מדויק ומעניין - פרשיית-חיים מרתקת. נטלת חלק במבצעים רבים של שייטת 13 וגילית אומץ ומסירות-נפש ראויים להערצה. התייחסותך ברמה הטקטית בתיאור הפעולות כנגד המחבלים היא כנראה מדויקת. (בין השנים **1972 - 1979** הייתי מחוץ לש-13. רק באמצעות הקונטרס הזה שלך נודע לי שהיית משובץ בכוח הלוחם של ש-13. עם כל הערכתי למסירותך ומאמציך אומר לך בכנות שלא הייתי מאשר את השתתפותך. זאת מבלי לגרוע דבר מערך מסירותך, תרומתך ויכולותיך האישיות.

חג שמח ושנה טובה.

זאב אלמוג

From: avniv1@gmail.com <avniv1@gmail.com> יהושע אבני

Sent: Tuesday, September 8, 2020 10:25 PM

To: ZALMOG@hotmail.com <ZALMOG@hotmail.com>

מכתב מח"י אלוף מיל' דודו בן בעש"ט

יושע היקר,

הצלחתי לקרוא בשקיקה את כתב היד שלך. הצלחת לכתוב אותו בצורה מרשימה, איכותית, קולחת, מעניינת, מרתקת מקצועית ומלאת חן.

התפלאתי מהיכולת שלך לשלב את התכנים היהודיים, המסורתיים והדתיים בתוך התיאורים המבצעיים הן בחיים עצמם והן בכתיבה היפה שלך.

הופתעתי לדעת שקצין שלא עבר הכשרה של לוחם קומנדו ימי, השתתף במבצעים כלוחם בקו הראשון, דבר שמוכיח שהמפקדים הכירו אותך היטב וסמכו עליך לחלוטין.

אשרי העם שהתברך בלוחמים ואנשים מסוגך.

תודה על תרומתך האדירה ותודה על השיתוף במסכת החיים מרתקת שלך.

ישר כח, בהערכה ובהצדעה

האלוף במיל' דודו בן בעש"ט.

בתאריך יום א', 22 באוג' 2021 ב-7:40 מאת: <david@benbashat.com> David Ben Bashat